

MARMADUKE. M. PIKTHAL
M. FATEH MUHAMMAD

POROSI KUR'ANORE

*Kryesia e Bashkësisë Islame "El-Hidaje",
Islamischen Gemeinschaft, Herisauerstrasse 52,
Saint Gallen, Zvicër, 2009*

Titulli në Original
Qur'anic Advices

Titulli në gjuhën shqipe,
POROSI KUR'ANORE

Përgatiti në gjuhën angleze,
Marmaduke.M. Pikkthall &
M. Fateh Muhammad

E shqipëroi nga gjuha angleze
Mr. Sci. Feim Xhafer Dragusha

Recensues
Nexhat Ibrahim (Prof)

Lektor
Mr. Zekerija Ibrahim

Botimi i dytë
Shtator, 2009

Botues
Kryesia e Bashkësisë Islame "El-Hidaje",
Islamischen Gemeinschaft, Herisauerstrasse 52,
Saint Gallen Zvicer, 2009
www.el-hidaje.ch

Copyright© 2009 Xhamia El-Hidaje, Herisauerstrasse 52, Saint Gallen, Zvicer.

Të gjitha të drejtat janë të rezervuara. Asnjë pjesë e këtij libri nuk mund të riprodhohet apo transmetohet përmes çdo lloji mënyre apo mjete, qoftë elektronik apo mekanik, përfshirë fotokopjimin, incizimin në audio, apo përdorimin e çdo lloji mënyre të ruajtjes së informacionit, pa lejen paraprake të botuesit.

*Profesorit tim të dashur, alimit Tefik Gasbi, i cili ma
mësoi leximin e fjalës së Allahut të Madhërishtëm
(Kur'anin). Allahu i dhashtë të mira në këtë botë dhe
në botën e ardhshme. Amin*

Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit!

FJALA E PËRKTHTYESIT

Falënderimet dhe lavdërimet i përkasin vetëm Krijuesit të gjithësisë, i cili na bëri prej besimtarëve të fesë së drejtë islame, ndërsa përshëndetjet më të sinqerta qofshin mbi të dërguarin e njerëzimit Muhammedin alejhi selam, familjen e tij të ndershme, shokët e tij besnikë, si dhe mbi te gjithë ata që e pasojnë rrugën e tij deri në Ditën e Llogarisë.

Duke u nisur nga porosia e të madhit Allah për të punuar dhe për ta ndihmuar fenë e Allahut, vërejta se për vëllezërit shqiptarë myslimanë do të ishte shumë i dobishëm përkthimi i librit “*Quranic Advices*” (Porosi Kur’anore) i hartuar nga Muhammed Pikthal dhe Fateh Muhammed.

Libri përbëhet prej njëzet kapitujve dhe ndahet në dy pjesë.

Sa i përket përkthimit të ajeteve, e kam përdorur përkthimin e Kur’anit të “*Sherif Ahmetit*” – Allahu e mëshiroftë – dhe njëherazi jam orvatur që në fund të çdo ajeti ta shënoj numrin e tij, si dhe emrin e kaptinës. Prandaj, kam shpresë që ky punim të jetë i mirëseardhur për lexuesit shqiptarë të nënqiellit të Ballkanit. Ajetet nuk janë nënshtruar në redakturë gjuhësore prej, porse janë marrë ashtu si janë në përkthimin e përmendur.

Po ashtu jam shumë i bindur se imamët do të gjejnë në këtë libër një prehje të vërtetë për punën e tyre, sepse me të do të pajisen me tema të ndryshme dhe do të kenë më shumë sukses në përgatitjen dhe zgjerimin e temave e ligjëratave të tyre javore.

Libri gjithashtu do t'i ndihmoj edhe xhematit, të cilët shumë lehtë do jenë në gjendje t'i gjejnë ajetet kur'anore, të cilat rrahin aspekte tematike të përditshmërisë sonë.

Në fund e lus Allahun e Gjithëmëshirshëm që të na i falë mëkatet tona dhe të na bëjë prej banorëve të xhenetit Firdeus. Amin.

*Fehim Xhafer Dragusha
Magjistër i Shkencës së Krabasimeve Nderfetare
Comparative Religions*

PJESA E PARË

KAPITULLI I

NJERËZIT E DASHUR TË ALLAHUT

Ajeti në gjuhën shqipe Ajeti në gjuhën arabe

“...dhe bëni mirë, se me të vërtetë Allahu i do bamirësit.”
(Bekare, 195)

وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُحْسِنِينَ

“...Allahu i do ata që pendohen dhe ata që ruhen prej punëve të ndyta e të neveritshme.” (Bekare, 222)

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ
الْمُتَّطَهِّرِينَ

“Jo, (nuk është ashtu si thonë ata) po kush e përmbush amanetin e vet (është besnik) dhe ruhet nga mëkatet, s’ka dyshim, Allahu i do ata që ruhen.” (Ali Imran, 76)

بَلَىٰ مَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ
اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ

“...Allahu i do durimtarët.”
(Ali Imran, 146)

...وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ

“...e Allahu i do bamirësit.”
(Ali Imran, 134)

...وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

“...Allahu i do të drejtët.”
(Maide, 42)

...إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

“...e dijeni se Allahu është me ata që ruhen (të këqijave).”
(Teube, 36)

...وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

“S’ka dyshim se mëshira e Allahut është pranë atyre të mirëve.” (A’raf, 56)

إِنَّ رَحْمَةَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ

“...Allahu nuk ua humb shpërblimin veprimmirëve.” (Teube, 120)

..إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ

“E ata, të cilët luftuan për hir Tonë, Ne me siguri do t’i orientojmë rrugës për te Ne, e nuk ka dyshim se Allahu është në krahun e bamirësve.” (Ankebut, 69)

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ

“...Allahu i do ata që mbështeten.” (Ali- Imran, 159)

..إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ

KAPITULLI II

NJERËZIT E URRYER PREJ ALLAHUT

“...Allahu nuk e vë në rrugë të drejtë popullin e prishur.”
(Saff, 5)

...وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْفَاسِقِينَ.

“...Allahu nuk i do ngatërrestarët.” (Maide, 64)

...وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ.

“...Allahu nuk e përkrah vepërën e të prishurve.” (Junus, 81)

...إِنَّ اللَّهَ لَا يُصَلِّحُ عَمَلَ
الْمُفْسِدِينَ.

“...Popullin mizor Allahu nuk e vë në rrugë të drejtë.”
(Teube, 19)

...وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ.

“...Allahu nuk vë në rrugë të drejtë popullin mohues..”
(Teube, 37)

...وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْكَافِرِينَ.

“...Allahu nuk e do asnjë tradhtarë e bukëpërmbystë.”
(Haxh, 38)

...إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ
كَفُورٍ.

“...Ai nuk i do arrogantët.”
(Nahl, 23)

...إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ.

“...Ai nuk i do shkapërdherdhësit.” (En’am, 141)

...إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ.

“...është e vërtetë se Allahu nuk udhëzon në rrugë të drejtë atë që është rrenës, jobesimtar.”
(Zumer, 3)

...إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ
كَاذِبٌ كَفَّارٌ.

“...S’ka dyshim se Allahu nuk udhëzon në rrugë atë që e tejkalon dhe është rrenës.”
(Gafir, 28)

..إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ.

“...Ai që i përshkruan shok Allahut, ai ka humbur dhe bërë një largim të madh (prej të vërtetës).” (Nisa, 116)

..وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا.

KAPITULLI III

SI DUHET TË SILLET MYSLIMANI ME PRINDËRIT E TIJ?

“...të silleni mirë ndaj prindërve, ndaj të afërmeve, ndaj jetimave, ndaj të varfërve dhe njerëzve u thuani fjalë të mira; Faleni namazin dhe jepni zeqatin...” (Bekare, 83)

..وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي
الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ
وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ..

“Zoti yt ka dhënë urdhër të prerë që të mos adhuronit tjetër pos Tij, që të silleni në mënyrë bamirëse ndaj prindërve...” (Isra, 23)

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ
وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا...

“...Nëse njërin prej tyre, ose që të dy, i ka kapur pleqëria pranë kujdesit tënd, atëherë mos u thuaj atyre as “of - oh”, as mos u bë i vrazhdë ndaj tyre, po atyre thuaju fjalë të mira (të buta, respektuese).” (Isra, 23)

..إِنَّمَا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا
أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٌ وَلَا
تَنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا.

“Dhe në shenjë mëshire shtrije pranë tyre krahun përulës e respektues dhe thuaj, “Zoti im! Mëshiroi ata të dy, sikurse më edukuan mua kur isha i vogël.” (Isra, 24)

وَإِخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ
الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا
رَبَّيْنِي صَغِيرًا.

“Zoti juaj e di më së miri atë që keni në shpirtin tuaj. Nëse keni qëllime të mira, vërtet Ai u fal atyre që pendohen.” (Isra, 25)

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنَّ
تُكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ
لِلْأَوَّابِينَ غَفُورًا.

DETYRIMET NDA PRINDËRVE - KOHA E NDËRPRERJES SË GJIDHËNIES

“Ne njeriun e kemi urdhëruar për (sjellje të mira ndaj) prindit të vet, sepse nëna e vet atë e barti me mund pas mundi dhe pas dy viteve ia ndau gjinin. (E porositëm) Të jeshë mirënjohës ndaj Meje dhe ndaj dy prindërve tu...” (Lukman, 14)

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ
أُمُّهُ وَهَنَا عَلَى وَهْنٍ وَفِصَالُهُ فِي
عَامَيْنِ أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ...

RASTET NË TË CILAT PRINDËRIT NUK MERITOJNË TË RESPEKTOHEN!

“Ne e kemi obliguar njeriun me punë të mira ndaj prindërve të vet, e nëse ata të dy përpiqen të shpiejnë ty që të më përshkruash Mua shok (zot tjetër) për çka ti nuk di asgjë, atëherë ti mos i respekto ata. Kthimi juaj është tek Unë, e Unë do t’ju njoftoj për atë që keni vepruar.” (Ankebut, 8)

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا
وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ
لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا إِلَيَّ
مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ.

ÇFARË THOSHIN IDHUJTARËT KUR THIRRESHIN NË BESIMIN E VËRTETË?

“E kur u thuhet atyre (idhujtarëve), “Pranoni atë që Allahu e shpalli”! Ata thonë, “Jo, ne ndjekim atë rrugë në të cilën i gjetëm prindërit tanë”! Edhe sikur prindërit e tyre të mos kenë kuptuar dhe të mos jenë udhëzuar në rrugën e drejtë (ata do t’i pasonin)?” (Bekare, 170)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ
قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا
أَوَّلُو كَانُوا آبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا
وَلَا يَهْتَدُونَ.

KAPITULLI IV

SI DUHET TA JETOJË MYSLIMANI JETËN E KËSAJ BOTE?

“...Thuaju, “Allahu nuk urdhëron të shëmtuarën ...”
(A’raf, 28)

...قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ
بِالْفَحْشَاءِ...

“...Thuaj, “Allahu ma urdhëroi mua drejtësinë...”
(A’raf, 29)

...قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ...

“...Dhe që duke ditur, nuk vazhdojnë në atë që kanë punuar (në të keqen).” (Ali Imran, 135)

...وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ
يَعْلَمُونَ.

“...urdhëro për punë të mira, e ndalo nga të këqijat...”
(Lukman, 17)

...وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنْهَ عَنِ
الْمُنْكَرِ...

KUJT DUHET T’I MBËSHTETEN BESIMTARËT?

“...andaj besimtarët le t’i mbështeten vetëm Allahut...”
(Ali Imran, 122)

...وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ...

KUJT DUHET T'I KENË FRIKË MYSLIMANËT?

“...frikësomuni Mua, nëse jeni besimtar.” (Ali Imran, 175)

...وَحَافُونَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ.

KË DUHET NDIHMUAR MYSLIMANI?

“O ju që besuat, bëhuni ndihmëtarë të Allahut...” (Saff, 14)

اللَّهِ...
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ

CILËN RRUGË DUHET NDJEKUR MYSLIMANI?

“Kjo është rruga e Zotit tënd, është e drejtë...” (En’am, 126)

وَهَذَا صِرَاطٌ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا...

KË DUHET TA FALËNDEROJË MYSLIMANI?

“Pra ju më kujtoni Mua (me adhurime), Unë ju kujtoj juve (me shpërblim) Më falënderoni e mos Më mohoni.” (Bekare, 152)

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي
وَلَا تَكْفُرُونِ.

KË DUHET TA RESPEKTOJË MYSLIMANI?

“...nëse jeni besimtarë, respektojeni Allahun dhe të dërguarin e Tij.” (Enfal, 1) وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ.

“...e kush kundërshton Allahun dhe të Dërguarin e Tij, nuk ka dyshim se Allahu është ndëshkimfortë.” (Enfal, 13) ...وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ.

“O ju që besuat, bindjuni Allahut, respektoni të dërguarin dhe përgjegjësit nga ju...” (Nisa, 59) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ...

NË CILAT GJËRA MYSLIMANËT DUHET TË NDIHMOHEN MES VETE?

“...Ndihmohuni mes vete me të mira dhe në të mbara...” (Maide, 2) ...وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَى...

NË CILAT GJËRA MYSLIMANËT NUK DUHET TA NDIHMOJNË NJERI-TJETRIN?

“...e mosni në mëkate e armiqësi...” (Maide, 2) ...وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ...

“...Kini dro dënimit të Allahut, se me të vërtetë Allahu është ndëshkues i fortë.”
(Maide, 2)

...وَأَتَقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ.

NË ÇKA DUHET TË MBËSHTETET MYSLIMANI?

“...E kush i përmbahet fesë së Allahut, ai pa dyshim është i udhëzuar në rrugën e drejtë.”
(Ali-Imran, 101)

...وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ.

“Dhe kapuni që të gjithë ju për litarin (fenë dhe Kur’anin) e Allahut, e mos u përçani! Përkujujtoni nimitin e Allahut ndaj jush, kur ju (para se ta pranoni fenë islame) ishit të armiqësuar, e Ai i bashkoi zemrat tuaja dhe ashtu me dhuntinë e Tij aguat të jeni vëllezër.” (Ali-Imran, 103)

وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرُّقُوا وَادْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا.

GRUPI I MYSLIMANËVE QE THËRRET NË ATË QE ËSHTË E DOBISHME DHE NDALON NGA AJO QË ËSHTË E DËMSHME.

“Nga ju le të jetë grup që thërret në atë që është e dobishme, urdhëron për punë të mba-

وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى

ra dhe ndalon nga e keqja. Të tillët janë ata të shpëtuarit.”
(Ali-Imran, 104)

الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ.

PËRSE MYSLIMANËT JANË NJERËZIT MË TË DOBISHËM (TË ZGJEDHUR)?

“Ju jeni populli më i dobi-
shëm, i ardhur për të mirën e
njerëzve, të urdhëroni për mi-
rë, të ndaloni nga veprat e kë-
qija dhe të besoni në Allahun.”
(Ali-Imran, 110)

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ
تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ
الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ.

SI DUHET TË VEPROJË BESIMTARI NË MËNYRË QE T’I SHPËTOJË DËNIMIT TË ALLAHUT?

“O ju besimtarë, bëni durim,
bëhuni të qëndrueshëm kundër
armikut, rriini të përgaditur
dhe, që të shpëtoni, ruajuni
dënimin të Allahut.” (Ali-
Imran, 200)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا
وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ.

ATA QË POSEDOJNË SJELLJE TË MIRA

“Mirëpo këtë nuk mund ta arrijë kush, pos atyre që janë të durueshëm, dhe nuk mund ta arrijë kush, pos atyre që kanë virtyt të lartë.” (Fussilet, 35)

وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ.

PËRSE MYSLIMANËT JANË POPULLI (UMMETI) MË I DALLUAR?

“O ju që besuat, nëse keni frikë Allahun, Ai do të vërë udhëzim (në zemrat tuaja) për ju, do t’ua mbulojë të këqijat, do t’ua falë mëkatet. Allahu është dhurues i madh.” (Enfal, 29)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ.

KUSH BËN JETË TË MIRË NË KËTË BOTË ?

“Kush bën vepër të mirë, qoftë mashkull ose femër, e duke qenë besimtar, Ne do t’i japim atij një jetë të mirë (në këtë botë), e (në botën tjetër) do t’u japim shpërblimin më të mirë për veprat e tyre.” (Nahl, 97)

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ.

KUSH DËSHIRON TA TRASHËGOJË TOKËN?

“Ne e kemi shënuar në Zebur (në librat e shenjtë) pas shënimit (në Lehi Mahfudh), se me të vërtetë tokën do ta trashëgojnë rob-të e Mi të mirë.” (Enbija, 105)

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ
الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ
الصَّالِحُونَ.

KUJT I TAKON SUNDIMI NË TOKË?

“Atyre nga mesi juaj të cilët besuan dhe bënë vepra të mira, Allahu u premtoi se do t’i bëjë zotërues në atë tokë ashtu si i pat bërë zotërues ata që ishin para tyre.” (Nur, 55)

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ
فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ.

ÇFARË DO TË NDODHË NËSE IA KTHENI SHPINËN ALLAHUT TË MADHËRISHËM?

“Ja, ju jeni ata që ftoheni për të dhënë në rrugën e Allahut (për luftë kundër armikut tuaj), e dikush prej jush bën koprraci, e kush bën koprraci, ai bën kundër vetvetes, Allahu s’ka farë nevojë, e ju jeni të varfër (keni nevojë) Po nëse ju i ktheni shpinën, Ai do t’ju

هَآأَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تُدْعَوْنَ لِتُنْفِقُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخُلُ وَمَنْ
يَبْخُلُ فَإِنَّمَا يَبْخُلُ عَنِ نَفْسِهِ وَاللَّهُ
الْعَنِي وَأَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ وَإِنْ تَتَوَلَّوْا
يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا

zëvendësojë me një popull
tjetër, që nuk do të jetë si ju.”
(Muhammed, 38)

يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ.

A LEJOHET QË MYSLIMANI TA SH TREMBËROJË FYTYRËN PREJ NJERËZVE?

“Dhe mos shtrembëro fytyrën
tënde prej njerëzve...”
(Lukman, 18)

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ...

A LEJOHET QË MYSLIMANI TË SILLET ME ARROGANCË DHE MENDJEMADHËSI?

“...mos ec nëpër tokë krye-
lartë, se Allahu nuk e do asnjë
mendjemadh e që shumë lav-
dërohet.” (Lukman, 18)

...وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّ
اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ.

“Ashtu që të mos dëshpërohe-
ni tepër për atë që ju ka ka-
luar, e as të mos gëzohi tepër
me atë që Ai u ka dhënë, pse
Allahu nuk e do asnjë arrogant
që u lavdërohet të tjerëve.”
(Hadid, 23)

لِكَيْ لَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا
تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ
كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ.

SI DUHET TË ECË MYSLIMANI?

“Dhe mos ec nëpër tokë me mburrje, pse ti as nuk mund ta çashë tokën as nuk mund ta arrishë lartësinë e maleve.”

(Isra, 37)

“Të jesh i matur në ecjen tënde.” (Lukman, 19)

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا.

وَأَقْصِدْ فِي مَشْيِكَ.

SI DUHET TË FLASË MYSLIMANI?

“...ule zërin tënd, se zëri më i egër është zëri i gomarit.”

(Lukman, 19)

...وَأَغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ.

PËR ATA TË CILËT OFENDOJNË DHE PËRQESHIN

“Mjerë për secilin që ofendon e përqesh (njerëzit).”
(Humeze, 1)

وَيَلِّ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُمَزَةٌ.

PËR ATA TË CILËT TALLIN DHE PËRQESHIN

“O ju që besuat, nuk bën të tallet një popull me një popull tjetër, meqë të përqeshurit

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَى أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا

mund të jenë më të mirë nga ata të cilët përqeshin dikë tjetër, e as gratë me gratë e tjera, sepse mund të ndodhë që gratë e tjera të jenë më të mira se ato që përqeshin (duke e nënçmuar njëri-tjetrin).” (Huxhurat, 11)

مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءً مِنْ نِسَاءِ عَسَى
أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ.

PËR ATA TË CILËT E ETIKETOJNË NJËRI-TJETRIN ME NOFKA (LLAGAPE) TË SHËMTUARA

“...dhe mos etiketoni njëri-tjetrin me llagape. Pas besimit është keq të përhapet llagapi i keq. E ata që nuk pendohen, janë mizorë.” (Huxhurat, 11)

..وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا
بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الِاسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ
الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَئِكَ هُمُ
الظَّالِمُونَ.

PËR ATA TË CILËT E PERGJOJNË DHE SPIUNOJNË NJËRI-TJETRIN

“...dhe mos hulumtoni për zbulimin e të metave të njëri-tjetrit, dhe mos përgjoni njëri-tjetrin; a mos ndonjëri prej jush dëshiron të hajë mishin e vëllait të vet të vdekur? Atë pra e urreni! Kini frikë nga ndësh-

..وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبِ
بِعَضِّكُمْ بَعْضًا أَيْحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ
يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَحِيمٌ.

kimi i Allahut, e Allahu është
mëshirues, Ai pranon shumë
pendimin.” (Huxhurat, 12)

KUR LEJOHET QË MYSLIMANI TË FLASË PARA MASËS ME SHPREHJE TË KËQIJA?

“Allahu nuk do publikimin e
shprehjeve të këqia përveç (pub-
likimit) të atij që i është bërë
padrejtë. Allahu është dëgjues,
i dijsëm.” (Nisa, 148)

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ
الْقَوْلِ إِلَّا مَنْ ظَلِمَ وَكَانَ اللَّهُ
سَمِيعًا عَلِيمًا

A LEJOHET QË MYSLIMANI TË SHTROJË PYETJE PA PASUR NEVOJË?

“O ju që besuat, mos pyetni
për sende që nëse u thuhet ajo
(pyetja) haptazi, ju vjen keq
juve.” (Maide, 101)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَن
أَشْيَاءَ إِن تُبَدَلْ لَكُمْ تَسْوَكُم.

KUR ËSHTË E LEJUAR DHE KUR E NDALUAR BISEDA E FSHEHTË?

“O ju që keni besuar, kur bi-
sedoni mes vete fshehurazi,
mos bisedoni për çka është më-
kat, armiqësi dhe kundërshti

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ
فَلَا تَنَاجَوْا بِالْأَيْمِ وَالْعُدْوَانِ

ndaj pejgamberit, por bisedoni për punë të ndershme e të matura dhe kini frikën Allahut, te i cili do të tuboheni!” (Muxhadele, 9)

وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَتَنَاجَوْا بِالْبِرِّ
وَالْتَقَوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ.

“Bisedën e fshehtë e nxit vetëm djalli për t’i shqetësuar ata që besuan, ndonëse ajo nuk mund t’i dëmtojë ata fare pa dëshirën e Allahut, andaj vetëm Allahut le t’i mbështeten besimtarët!” (Muxhadeleh, 10)

إِنَّمَا النَّجْوَىٰ مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ
الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْئًا
إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ.

PËRSE BESIMTARI DUHET TË LARGOHET NGA DYSHIMET?

“O ju që keni besuar, largohuni prej dyshimeve të shumta, meqë disa dyshime janë mëkat.” (Huxhurat, 12)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا
مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ

ÇFARË DO TË NDODHË ME ATA QË I FYEJNË BESIMTARËT DHE BESIMTARËT?

“E ata që fyejnë besimtarët dhe besimtarët, për çka ata nuk janë fajtorë, ata kanë ngarkuar veten me një mëkat shumë të madh.” (Ahzab, 58)

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
بِغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا
بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا

CILI ËSHTË REZULTATI I ATIJ QË GABIMIN E VETVETES IA MVESHË TË PAFAJSHMIT?

“Kush bën ndonjë gabim ose mëkat, e pastaj atë ia hudh një të pafajshmit, ai ngarkohet me një shpifje e me një mëkat të hapët.” (Nisa, 112)

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئًا فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا.

RUAJTJA E BESIMTARIT NGA MEKATËT PUBLIKE DHE ATO TË FSHEHTA?

“...të mos u afroheni mëkateve të hapta apo të fshehta...” (En’am, 151)

وَلَا تَقْرُبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ...

SI DUHET TË VEPROJË BESIMTARI KUR TË KALOJË PRANË TË KEQËS?

“...dhe kur (rastësisht) kalojnë pranë të keqes, kalojnë duke e ruajtur karakterin e vet.” (Furkan, 72)

وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا

SI DUHET TË SILLET BESIMTARI ME TË PADITURIN - INJORANTIN?

“Ti (Muhammed) merre të
lehtë, urdhero për mirë dhe
hiq prej të padijshmëve.”
(A'raf, 199)

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ
عَنِ الْجَاهِلِينَ.

SI DUHET TË VEPROJMË NDAJ INJORANTËVE (XHAHILËVE) KUR ATA NA DREJTOHEN ME FJALË?

“E robërit e Zotit janë ata që
ecin nëpër tokë të qetë, e kur
atyre me fjalë u drejtohen injo-
rantët, ata thonë, “Paqe!”
(Furkan, 63)

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ
عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ
الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا.

A LEJOHET QË MYSLIMANI TË NDËRHYJË NË GJËRA PËR TË CILAT NUK KA NJOHURI?

“Mos iu qas asaj për të cilën
nuk ke njohuri, pse të dëgjua-
rit, të pamurit dhe zemra, për
të gjitha këto ka përgjegjësi.”
(Isra, 36)

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ
السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ
كَانَ عَنْهُ مُسْتَوَلًّا.

ÇKA DUHET TË BËJË BESIMTARI KUR E DEGJON NDONJË LAJM?

“O ju që keni besuar, nëse ndonjë i pandërgjegjshëm u sjell ndonjë lajm, ju shqyrtojeni mirë, ashtu që të mos e goditni ndonjë popull pa e ditur realitetin, e pastaj të pendoheni për atë që keni bërë.” (Huxhurat, 6)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنِ جَاءَكُمْ
فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا
بِجَهَالَةٍ فَتُصْحَبُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ
نَادِمِينَ.

SI DUHET TË SILLEMI ME ATA QË NA OFROJNË PAQE?

“Përpos atyre që srtehoven te një popull, me të cilin keni marrëveshje, dhe përpos atyre që vijnë te ju, e u vjen rëndë të luftojnë kundër jush ose kundër popullit të vet. Sikur Allahu të donte do t’ju jepte atyre fuqi e pushtet mbi ju dhe do t’ju luftonin. Në qoftë se ata tërhiqen prej jush, nuk ju luftojnë dhe ju ofrojnë paqe, atëherë Allahu nuk ju lejon rrugë (luftë) kundër tyre.” (Nisa, 90)

سَتَجِدُونَ آخَرِينَ يُرِيدُونَ أَنْ
يَأْمَنُواكُمْ وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ كُلًّا مَا
رُدُّوا إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكِسُوا فِيهَا فَإِن
لَمْ يَعْزِلُواكُمْ وَيُلْقُوا إِلَيْكُمُ السَّلَامَ
وَيَكْفُرُوا أَيْدِيَهُمْ فَخَذُّوهُمْ
وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ تَقَفْتُمُوهُمْ
وَأُولَئِكَمُ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ
سُلْطَانًا مُّبِينًا.

ÇKA DUHET TË VEPROJË MYSLIMANI KUR DËGJON SE FJALËT E ALLAHUT MOHOHEN DHE ME TO BËHET SHAKA?

“Juve u është shpallur në librin (Kur’anin) që, kur të dëgjoni se po mohohet Kur’ani i Allahut dhe po bëhet tallje me të, mos rринi me ata derisa të mos hyjnë në bisedë tjetër. Përndryshe, ju do të jeni si ata.” (Nisa, 140)

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ
إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا
وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ
حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ
إِنَّكُمْ إِذَا مِثْلَهُمْ.

MORALI DHE SJELLJET E MIRA NË TUBIMET E MYSLIMANËVE (MEXHLISE)

“O ju që besuat, kur t’ju thuhet, zgjerohuni (bëni vend) në vend ndeje, zgjerohuni, se Allahu bën zgjerim për ju, e kur t’ju thuhet, ngrihuni! Atëherë ju ngrihuni, Allahu i lartëson ata që besuan prej jush, i lartëson në shkallë të lartë ata të cilëve u është dhënë dituri. Allahu është i njohur mirë me atë që punoni.” (Muxhadele, 11)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ
تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا
يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ انشُرُوا
فَانشُرُوا يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا
مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ.

“Dhe rrobat tua pastroi!”
(Muddeththir, 4)

وَتِيَابِكَ فَطَهَّرَ.

“Dhe të keqes së ndyrë largohu.”
(Muddeththir, 5)

وَالرُّجْزَ فَاهْجُرُوا.

CILA ËSHTË METODOLOGJIA E THIRRJES NË ISLAM?

“Ti (Muhammed) thirr për në rrugën e Zotit tënd me urtësi e këshillë të mirë dhe polemizo me ata (kundërshtarët) me atë mënyrë që është më e mira...”
(Nahl, 125)

ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ
وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي
هِيَ أَحْسَنُ...

CILA ËSHTË PËRSHËNDETJA ISLAME?

“...Kur të hyjni në ndonjë shtëpi përshëndetni (ata që janë në to) me një përshëndetje të caktuar nga Allahu (me selamun alejkum) që është e bekuar dhe e këndshme. Kështu Allahu ua sqaron argumentet që t'i kuptoni.”
(Nur, 61)

...فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَى
أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَارَكَةً
طَيِّبَةً كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ.

CILA ËSHTË PËRGJIGJA E PËRSHËNDETJES ISLAME?

“Kur përshëndeteni me ndonjë përshëndetje, ju ktheni përshën-

وَأِذَا حُيِّتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ

detje edhe më të mirë, ose kthe-
jeni ashtu. Allahu llogarit për
çdo send.” (Nisa, 86)

مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ
كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا.

PËRMENDJA E SHPREHJES “NE DASHTË ALLAHU” (INSHALLAH)

“Dhe mos thuaj kurrsesi për
ndonjë çështje, “Unë do ta bëj
këtë nesër!” (Kehf, 23)

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَيْءٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَٰلِكَ
غَدًا.

“Vetëm (nëse i shton), “Në
dashtë Allahu!” E kur të
harrosh, përmende Zotin tënd
dhe thuaj, “Shpresohet se Zoti
im do të më japë udhëzim edhe
më të afërt prej këtij (të as-habi
kehfit).” (Kehf, 24)

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَاذْكُرْ رَبَّكَ إِذَا
نَسِيتَ وَقُلْ عَسَىٰ أَنْ يَهْدِيَنِي رَبِّي
لَأَقْرَبَ مِنْ هَٰذَا رَشْدًا.

SI DUHET TË SILLET MYSLIMANI ME TË PADREJTIN, TË KEQIN - ZULLUMQARIN?

“Edhe ata që kur i godet e pa-
drejta, i kundërvihen.” (Shura, 39)

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ
يَنْتَصِرُونَ.

“Ndëshkimi i të keqes bëhet me
një të keqe në të njëjtën masë, e
kush fal e bën pajtim, shpërblimi i
tij është tek Allahu. Vërtet, Ai
nuk i do zullumqarët.” (Shura, 40)

وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ
فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ.

“Nuk është e barabartë e mira dhe e keqja. Andaj, (të keqen) وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ktheje në mënyrën më të mirë, se اذْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي atëherë ai, me të cilin kishit njëfarë armiqësie, do të bëhet mik i afërt.” (Fussilet, 34)

“Nëse publikoni ndonjë të mirë ose e fshihni atë, ose i falni ndonjë të keqe (dikujt), Allahu i plotfuqishëm falë shumë.” (Nisa, 149)

“Kush bën durim dhe fal, s’ka وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ دëshim se ajo është virtyti më i lartë (i lavdishëm).” (Shura, 43)

SHPËRBLIMI I KEQBËRËSVE (ATYRE QË BËJNË VEPRA TË SHËMTUARA)?

“Kush bën ndonjë të keqe ose e ngarkon veten, pastaj kërkon falje te Allahu, ai e gjen Allahun falës dhe mëshirues.” (Nisa, 110)

“Kush bën ndonjë mëkat, ai ka ngarkuar vetveten. Allahu i di hollësitë, është gjykatës i drejtë.” (Nisa, 111)

“Thuaj, “A të kërkojë Zot pos Allahut, e Ai është Zot i çdo sendi (ekzistues) dhe dëmi i secilit person është kundër vetes. Askush nuk do ta bartë barrën e tjetrit. Mandej, kthimi juaj është te Zoti juaj; e Ai ju njofton për atë që përçaheshit.” (En’am, 164)

وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ.

A LEJOHET KOPRRACIA NË ISLAM?

“Dhe mos e bën dorën tënde të lidhur për qafe (mos u bë koprrac), e as mos e shtrij në tërësi, e të mbetesh i qortuar dhe duarthatë (nga shpenzimi i tepërt).” (Isra, 29)

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا مَلُومًا مَّحْسُورًا مَلُومًا مَّحْسُورًا.

“Edhe ata që kur shpenzojnë nuk e teprojnë e as nuk janë dorështrënguar, por mbajnë mesataren e janë të matur.” (Furkan, 67)

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا.

A LEJOHET SHPENZIMI I PASURISË PA MASË?

“Dhe jepi çdo të afërmi të drejtën që i takon, edhe të varfërit, edhe atij në kurbet, po mos shpenzo tepër e pa rrugë.” (Isra, 26)

وَأْتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبْدِرْ تَبْدِيرًا.

KUSH JANË MASTRAFHXHINJTË (ATA QË SHPENZOJNË PA MASË)?

“Ata që shpenzojnë tepër (mastrafxhinjtë) janë vëllezër (në vep-
rim) të djajve, e djalli është për-
buzës i madh i Zotit të Tij.”
(Isra, 27)

إِنَّ الْمُبَدِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ
الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ
كَفُورًا.

ÇFARË DUHET TË BËJMË NËSE NUK KEMI MUNDËSI T’U NDIHMOJMË NEVOJTARËVE?

“Nëse detyrohesh t’ua kthesh
shpinën atyre (të afërmeve etj.),
duke kërkuar mëshirën të cilën e
shpreson nga Zoti yt (furnizim
për t’i ndihmuar ata), atëherë
thuaju atyre fjalë të mira (të
lehta).” (Isra, 28)

وَأِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمْ ابْتِغَاءَ رَحْمَةٍ مِنْ
رَبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا
مَيْسُورًا.

A LEJOHET RYSHFETI NË ISLAM (NGRËNIA E PASURISË NË MËNYRË TË PADREJTË)?

“Dhe mos e hani pasurinë e njëritjetrit në mënyrë të palejuar, e as mos u paraqitni me të (me rryshfet) te gjykatësit për të grabitur në mënyrë të padrejtë një pjesë të pasurisë së njerëzve, kur ju e dini (se pa të drejtë po e hani atë).”
(Bekare, 188)

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ
وَتُذَلُّوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا
فَرِيقًا مِنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ.

ÇFARË NDIHME DUHET TË OFROJË MYSLIMANI?

“Kush ofron ndihmë të mirë, do të ketë pjesë nga ajo, dhe kush ofron ndihmë të keqe do të ngarkohet me të. Allahu është i plotfuqishëm ndaj çdo sendi.” (Nisa, 85)

مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ
نَصِيبٌ مِنْهَا وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً
سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا وَكَانَ اللَّهُ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقِيتًا.

A LEJOHET PËR MYSLIMANIN PIRJA E ALKOOLIT, BIXHOZI, KUMARI?

“O ju që besuat, s’ka dyshim se vera, bixhozi, idhujt dhe hedhja e shigjetës (për fall) janë vepra të

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ

ndyta nga shejtani. Pra, largohuni prej tyre që të jeni të shpëtuar.” (Maide, 90)

وَالْمَيْسِرِ وَالْأَنْصَابِ وَالْأَزْلَامِ
رَجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ.

“Shejtani nuk dëshiron tjetër, përveç se nëpërmjet verës dhe bixhozit të hedhë armiqtë mes jush, t’ju pengojë nga të përmendurit Zotin dhe t’ju largojë nga namazi. Pra, a po i jepni fund (alkoolit e bixhozit)?” (Maide, 91)

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمْ
الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ
وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ
وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ.

“Të pyesin ty për verën dhe bixhozin. Thuaj, “Që të dyja janë mëkat i madh, e ka edhe dobi në to (të pakta) për njerëz, por dëmi i tyre është më i madh se dobia e tyre...” (Bekare, 219)

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ
فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ
وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا...

PËRMBUSHJA E PREMTIMEVE?

“O Ju që besuat! Zbatoni premtimet (obligimet).” (Maide, 1)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ .

“O ju që besuat, pse po e thoni atë që nuk e punoni?” (Saff, 2)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا
تَفْعَلُونَ.

“Tek Allahu është shumë e urrejtur ta thoni atë që nuk e

كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا

punoni!” (Saff, 3)

تَفْعَلُونَ .

“...Premtimin zbatonie, pse për premtimin ka përgjegjësi.” (Isra, 34)

مَسْئُولًا .

“Meqë keni premtuar, pra zbatoheni premtimin e dhënë ndaj Allahut, e mos i prishni betimet pasi i keni vërtetuar ato, duke qenë se Allahun e bëtë garant tuajin. Vërtet, Allahu e di se çka punoni.” (Nahl, 91)

يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ .

CILI ËSHTË DËNIMI PËR ATË QË I THEJNË ZOTIMET?

“Ata që për një vlerë të paktë e shesin besën e dhënë Allahut, ndryshojnë edhe zotimet e tyre, të tillët nuk kanë pjesë (mëshirë) në botën tjetër, dhe në ditën e kijametit Allahu nuk u flet atyre, nuk i shikon ata dhe nuk i pastron (prej barrës së gabimeve), ata kanë një dënim të dhembshëm.” (Ali Imran, 77)

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ .

ZOTIMI DHE SHPAGIMI PËR TË

“E shkatërrojnë veten e tyre; Allahu e di se ata janë rrenacakë.”
(Teube, 42)

“Allahu nuk ju merr në përgjegjësi për betimet e juaja të paqëllimita (për betim), por ju merr për ato që jeni zotuar qëllimisht. E shpagimi i tij (i betimit të bërë) është duke i ushqyer dhjetë të varfër me ushqim mesatar që ushqeni familjen tuaj, ose duke i veshur ata (të dhjetë), ose duke liruar një rob. E kush nuk ka mundësi t'i bëjë këto, le të agjërojë tri ditë. Ky është shpagim për betimet tuaja kur i theni ato. Ruani betimet tuaja. Kështu Allahu ju sqaron dispozitat e veta, ashtu që të jeni mirënjohës.”
(Maide, 89)

يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ.

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ فَكَفَّارَتُهُ إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسَاكِينَ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَلِكَ كَفَّارَةُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ.

SI DUHET TË DËSHMOJË MYSLIMANI DHE SI DUHET TA ZBATOJË LIGJIN ?

“E mos e ngatërroni të vërtetën me të pavërtetën dhe me vetëdije të fshehni realitetin.” (Bekare, 42)

وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ.

“...Mos e fshehni dëshminë, sepse ai që e fsheh atë, ai është mëkatar me zemrën e vet, Allahu di atë që veproni.” (Bekare, 283)

وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ آثِمٌ قَلْبُهُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ.

“O ju që besuat, vazhdimisht të jeni dëshmues të drejtë për hirë të Allahut edhe nëse është kundër (interesit) vetvetes suaj, kundër prindërve ose kundër të afërmeve, le të jetë ai (për të cilin dëshmohet) pasanik ose varfnyak, pse Allahu di më mirë për ta. Mos ndiqni pra emocionin e t'i shmangeni drejtësisë. Nëse shtrëmbëroni ose tërhiqeni, Allahu hollësisht di ç'ka punoni.” (Nisa, 135)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ إِن يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا وَإِنْ تَلُوتُوا أَوْ تُعْرِضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا.

“O ju besimtarë, pëmbajuni mësimëve të Allahut dhe thuani fjalë të drejta.” (Ahzab, 70)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا.

“Ai (Allahu) iu mundëson të bëni vepra të mira, ju shlyen juve mëkatet tuaja, e kush respektton Allahun dhe të dërguarin e Tij, ai ka arritur një sukses të madh.” (Ahzab, 71)

يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا.

SI DUHET TË SILLET MYSLIMANI ME TË DREJTËT - BESNIKËT?

“O ju që besuat! Ta keni në kujdes Allahun dhe të jeni me ata të drejtit.” (Teube, 119)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ.

A LEJOHET MBROJTJA E TRADHTARËVE NGA ANA E MYSLIMANËVE?

“...Mos u ngatërro për tradhtarët (mos u dil në ndihmë).” (Nisa, 105)

...وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا.

“Kërkoj falje (për këtë) Allahut. Allahu falë, mëshiron.” (Nisa, 106)

وَأَسْتَغْفِرِ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا
رَحِيمًا.

KUSH JANË TË NDËRUARIT E TË DY BOTËVE?

“Edhe ata që janë besnikë ndaj amanetit që u është besuar dhe ndaj premtimit të dhënë.” (Mearixh, 32)

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ
رَاعُونَ.

“Edhe ata që dëshminë e vet e zbatojnë (nuk e mohojnë, nuk e fshehin).” (Mearixh, 33)

وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ.

“Edhe ata që janë të kujdesshëm **وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ**
ndaj rregullave të namazit të **يُحَافِظُونَ.**
tyre.” (Mearixh, 34)

“Të tillët janë në xhennete dhe **أُولَئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُكْرَمُونَ.**
janë të nderuar.” (Mearixh, 35)

DREJTËSIA

SI DUHET TË GJYKOJNË MYSLIMANËT MES VETE?

“Allahu urdhëron drejtësi, bami-
rësi, ndihmë të afërmve, e ndalon
nga imoraliteti, nga e neveritura
dhe dhuna. Ju këshillon ashtu që
të merrni mësim.” (Nahl, 90)

إِنَّ اللَّهَ يُأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ
وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ
الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمُ
لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ.

“...dhe kur të gjykoni, ju ur-
dhëron të gjykoni me të drejt mes
njerëzve. Sa e mirë është kjo që
ju këshillon. Allahu dëgjon dhe
sheh si veproni. (Nisa, 58)

...وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ
تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا
يَعِظُكُم بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا
بَصِيرًا.

SI DUHET GJYKUAR NË MES NJERËZVE (JOMYSLIMANË)?

“Ne të zbritëm ty (Muhammed)
librin (Kur’anin) me plot të vër-
teta, që të gjykosh mes njerëzve
me atë që të mësoi Allahu.”

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ
لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ.

(Nisa, 105)

ÇKA JANË MYSLIMANËT MES VETE DHE SI DUHET VEPRUAR NËSE ATA E LUFTOJNË NJËRI-TJETRIN?

“S’ka dyshim se besimtarët janë vëllezër, pra bëni pajtim ndërmjet vëllezërve tuaj dhe kini frikë Allahun, që të jeni të mëshinuar (nga Zoti).” (Huxhurat, 10)

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ
أَخَوَيْكُمْ وَأْتُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ.

SI DUHET TË VEPROJMË KUR DY GRUPE MYSLIMANËSH LUFTOJNË NDËRMJET VETE?

“Nëse dy grupe besimtarësh tentojnë të luftojnë ndërmjet vete, ju pajtoni ata, e në qoftë se ndojnë prej tyre e sulmon tjetrin, atëherë luftojeni atë grup që vërsulet me pa të drejtë, derisa t’i bindet udhëzimit të Allahut, e nëse kthehet, atëherë me drejtësi bëni pajtimin ndërmjet tyre, mbani drejtësinë, se vërtet Allahu i do të drejtën.” (Huxhurat, 9)

وَإِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا
فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَتْ
إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَى فَقَاتِلُوا
الَّتِي تَبْغِي حَتَّى تَفِيءَ إِلَى أَمْرِ اللَّهِ
فَإِنْ فَاءَتْ فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ
وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُقْسِطِينَ.

CILAT JANË PASOJAT E PËRÇARJËS SË MYSLIMANËVE MES VETE?

“Dhe respektojeni Allahun e të dërguarin e Tij, e mos u përçani mes vete, e të dobësoheni e ta humbni fuqinë (luftarake) Të jeni të durueshëm se Allahu është me të durueshmit.” (Enfal, 46)

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا
فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِجَالُكُمْ وَاصْبِرُوا
إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ.

“Po kush mbështetet në Allahun, s’ka dyshim se Allahu është ngadhënjyes i urtë.” (Enfal, 49)

وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ.

SI DUHET TË VEPROJMË ME ATA QË E PËRÇANË FENË DHE QË NDAHEN NË GUPE?

“Vërtetë ata që e përçanë fenë e tyre dhe u ndanë në grupe, ti (Muhammed) nuk ke kurrfarë përgjegjësie. Cështja e tyre është vetëm te Allahu, Ai do t’i njohë me atë që punuan.” (En’am, 159)

إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا
شِيعًا لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا
أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا
كَانُوا يَفْعَلُونَ.

SI DUHET TË VEPROJË MYSLIMANI ME HIPOKRITËT - MUNAFIKËT?

“...Po, ti hiqur tyre, tërhiqur
vërejtjen (për hipokrizi) dhe
thujaj fjalë që lënë përshtypje në
veten e tyre.” (Nisa, 63)

فَاعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ
فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا.

SI DUHET VEPRUAR NË RASTET E MOSPAJTIMIT?

“...Nëse nuk pajtoheni për ndo-
një çështje, atëherë parashtrojeni
atë te Allahu (te libri i Tij) dhe
te i dërguari, po qe se i besoni
Allahut dhe ditës së fundit. Kjo
është më e dobishmja dhe përfun-
dimi më i mirë.” (Nisa, 59)

فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى
اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ
وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا.

CILI ËSHTË SYNIMI I KRIJIMIT TË NJERËZIMIT TË NDARË NË POPUJ DHE FISE?

“O ju njerëz, vërtet Ne ju kri-
juam juve prej një mashkulli
dhe një femre, ju bëmë popuj e
fise që të njiheni ndërmjet vete,
e s’ka dyshim se te Allahu më i
ndershmi ndër ju është ai që më
tepër është ruajtur (këqijat), e Alla-
hu është shumë i dijshtëm dhe
hollësishtë i njohur për çdo gjë.”
(Huxhurat, 13)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ
وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ
لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ
أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

AMANETI

“Allahu ju urdhëron që t’u jepni amanetin të zotëve të tyre...”
(Nisa, 58) إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا.

TRADHTIA ?

“...dhe kush bën hile (në ndarjen e plaçkës së luftës), ai në ditën e kijametit vjen i ngarkuar me atë që ka bërë...” (Ali Imran, 161)

...وَمَنْ يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ...

“O ju që besuat, mos e hani mallin e njëri-tjetrit në mënyrë të palejuar, përpos tregtisë në të cilën keni pajtueshmëri mes vete, dhe mos mbytni veten tuaj (duke mbytur njëri-tjetrin). Vërtet, Allahu është i mëshirueshëm për ju.” (Nisa, 29)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا.

“Kush bën këtë (që ndaloi Zoti) qëllimisht dhe tejkalon kufijtë, Ne do ta hudhim atë në një zjarr të fortë. Dhe kjo është lehtë për Allahun.” (Nisa, 30)

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصَلِّيهُ نَارًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا.

“O ju që besuat, mos e tradhtoni Allahun dhe të dërguarin, e ashtu të tradhtoni amanetet

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمَانَاتِكُمْ وَأَنْتُمْ

tuaja, derisa e dini sa e keqe
është kjo.” (Enfal, 27)

تَعْلَمُونَ.

BORXHI - SI DUHET TË SILLET MYSLIMANI ME BORXHLIUN?

“Po në qoftë se ai (borxhliu)
është në gjendje të vështirë, atë-
herë bëni një pritje derisa të vijë
në një çlirim. E t’ia falni (bor-
xhin) në emër të lëmoshës, ajo,
nëse e dini, është shumë më e
mirë për ju.” (Bekare, 280)

وَإِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ
مَيْسَرَةٍ وَأَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ
كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ.

KAMATA (SHTIMI I PASURISË NË MËNYRË TË NDALUAR)

“Allahu e zhduk kamatën dhe e
shton lëmoshën, Allahu nuk e do
asnjë besëprerë dhe mëkatar.”
(Bekare, 276)

يَمْحَقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُرْبِي الصَّدَقَاتِ
وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ.

“Ata që e hanë kamatën, ata
nuk ngrihen ndryshe vetëm se si
ngrihet ai çmenduri nga të pre-
kurit e djallit.” (Bekare, 275)

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا
كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ
مِنَ الْمَسِّ.

“O ju që besuat, kini frikë Alla-
hun dhe nëse jeni besimtarë të
sinqert, hiqni dorë prej asaj që ka

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِنْ كُنْتُمْ

mbetur nga kamata.” (Bekare, 278)

مُؤْمِنِينَ.

“E në qoftë se nuk e bëni këtë (nuk heqni dorë nga kamata), atëherë binduni se jeni në konflikt me Allahun dhe të dërguarin e Tij. E nëse jeni penduar, atëherë juve ju takon kryet e mallit tuaj - askë nuk dëmtoni, e as vetë nuk dëmtoheni.” (Bekare, 279)

فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِنْ تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ.

“O ju të cilët besuat, mos e hani kamatën që po e shumëfishoni dhe kini frikë (dënimin e) Allahut ashtu që të gjeni shpëtim.” (Ali Imran, 130)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ.

CILI ËSHTË DALLIMI MES SHITBLERJËS DHE KAMATËS?

“...E Allahu e ka lejuar shitblerjen, por e ka ndaluar kamatën...” (Bekare, 275)

...وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا...

CILI ËSHTË DALLIMI MES KAMATËS DHE ZEQRATIT DHE A LEJOHET TË JAPIM PASURI NGA KAMATA?

“Dhe çka të jepni nga pasuria për ta shtuar e rritur (me kamatë), në pasurinë e njerëzve, ajo nuk

وَمَا آتَيْتُمْ مِنْ رَبًّا لِيَرْبُوَ فِي أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُو عِنْدَ اللَّهِ وَمَا آتَيْتُمْ

do të shtohet tek Allahu, e çka të jepni nga sadakaja (bampirësia) me qëllim që t'i afroheni Allahut, të tillët janë ata që u shumëfishohet (shpërblimi).” (Rrum, 39)

مِنْ زَكَاةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ.

SI DUHET TË BËJMË TREGTI DHE ÇFARË KËRKOHET NGA MYSLIMANI?

“Edhe ju mbani me drejtësi peshojën, e mos lëni mangu në peshojë!” (Rrahman, 9)

وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ.

“Masën mbusheni kur matni (me enë) dhe peshoni me peshojë të drejtë (precize) Kjo është më e dobishme dhe ka përfundim më të mirë.” (Isra, 35)

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا.

“Plotësoni matjen, e mos u bëni prej atyre që lënë mangu!” (Shuarau, 181)

أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ.

“Dhe matni me peshojë (kandar) të saktë (precize).” (Shuarau, 182)

وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ.

“Dhe mos lini mangu sendet e njerëzve, e mos bëni shkatërrime në tokë.” (Shuarau, 18)

وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ.

“Frikësohuni Atij që ju krijoi juve dhe breznitë e para.” (Shuarau, 184)

وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبَلَةَ الْأُولَى.

“Të mjerët ata që mangu masin e peshojnë.” (Mutaffifin, 1)

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ.

“Ata që kur matin prej njerëzve, për vete e plotësojnë.” (Mutaffifin, 2)

الَّذِينَ إِذَا أَكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ.

E kur u matin të tjerëve ose u peshojnë, u lënë mangu (Mutaffifin, 3)

وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ.

A nuk e dinë të tillët se kanë për t’u ringjallur? (Mutaffifin, 4)

أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ.

“Në një ditë të madhe.” (Mutaffifin, 5)

لِيَوْمٍ عَظِيمٍ.

Në ditën kur njerëzit ngrihen (prej varrezave) për të dalë para Zotit të botëve. (Mutaffifin, 6)

يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ.

KAPITULLI V

KUSH ËSHTË MYSLIMAN I VËRTETË DHE I DËVOTSHËM?

“Nuk është tërë e mira (e kufizuar) t’i ktheni fytyrat tuaja kah lindja ose perëndimi, por mirësi e vërtetë është ajo e atij që i beson Allahut, ditës së gjykimit, engjëjve, librit, pejgamberëve dhe pasurinë që e do ua jep të afërmeve, bonjakëve, të varfërve, udhëtarëve, lypësve dhe për lirin e robërve, dhe ai që e fal namazin, e jep zeqatin, dhe ata që kur premtojnë e zbatojnë, dhe të durueshmit në skamje, në sëmundje dhe në flakën e luftës. Të tillët janë ata të sinqertit dhe të tillët janë ata të devotshmit.” (Bekare, 177)

“Besimtarë janë vetëm ata që i besuan Allahut, të dërguarit e Tij, e mandej nuk dyshuan dhe për hir të Allahut luftuan me pasurinë dhe me jetën e tyre. Të tillët janë ata të vërtetit.” (Huxhurat, 15)

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ
الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ
آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ
وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَآتَى الْمَالَ عَلَى
حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ
وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى
الزَّكَاةَ وَالْمُؤْفُونَ بَعْدَهُمْ إِذَا
عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ
وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ الَّذِينَ
صَدَقُوا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا
بَأْمَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ.

KUSH DO TË HYJË NË XHENET?

“E ata që besuan dhe bënë vep-
ra të mira, ata janë banues të
xhenetit, aty janë përgjithmonë.”
(Bekare, 82)

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ.

“Nuk është (shpëtim) sipas
shpresave tuaja as sipas shpresa-
ve të ithtarëve të librit. Kushdo
që bën keq, do të ndëshkohet
me te dhe, pos Allahut, nuk ka
për t’i gjetur vetes as mbrojtës as
ndihmës.” (Nisa, 123)

لَيْسَ بِأَمَانِيكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ
الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ
وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا
نَصِيرًا.

“Kush bën ndonjë nga punët e
mira, qoftë mashkull ose femër
duke qenë besimtarë, të tillët hyj-
në në xhennet dhe nuk u bëhet
farë padrejtësie.” (Nisa, 124)

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ
ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا.

“Ata që largohen prej mëkateve
të mëdha dhe prej punëve të
ndyta, përpos ndonjë pune të
imët, s’ka dyshim se Zoti yt
është që gjerësisht përfshin me
falje...” (Nexhm, 32)

الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ
وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ إِنَّ رَبَّكَ
وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ ...

“E drejtë e përkujdesjes së
xhamive të Allahut është vetëm
e atij që i ka besuar Allahut dhe
ditës së mbaramë e që e falë
namazin, jep zeqatin e nuk i
frikësohet askujt pos Allahut.

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مِنْ آمَنَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ
وَأَتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ

Të tillët do të jenë të udhëzuarit (në rrugën e drejtë).” **فَعَسَىٰ أَوْلِيٰكَ أَن يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ.**
(Teube, 18)

KUSH KONSIDEROHET PABESIMTAR (KAFIR)?

“S’ka dyshim se ata që nuk besojnë Allahun dhe të dërguarin e Tij, dëshirojnë të bëjnë dallim mes Allahut dhe të dërguarve të Tij e thonë, “Ne i besojmë disa e nuk i besojmë disa të tjerë” e mes këtij duam të marrin një rrugë.” (Nisa, 150)

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَن يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَن يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا.

“Të tillët lanë jobesimtarët e vërtetë; e Ne kemi përgatitur dënim të fortë e nënçmues për jobesimtarët.” (Nisa, 151)

أَوْلِيٰكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا.

KUSH ËSHTË HIPOKRIT (MUNAFIK)?

“Hipokritët dhe hipokritet janë si njëri-tjetri; urdhërojnë për të keqen e ndalojnë nga e mira dhe shtrëngojnë duart e tyre. Haruran Allahun (nuk i binden), prandaj Ai i harroi (nga mëshira) Nuk ka dyshim, hipokritët janë ata të prishurit.” (Teube, 67)

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ.

KAPITULLI VI

SI DUHET TË SILLEMI ME JOMYSLIMANIN?

A I LEJOHET MYSLIMANIT QË TA URREJË JOMYSLIMANIN?

“Në fe nuk ka dhunë...”
(Bekare, 256)

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ...

“Ne dimë më së miri çka thonë ata, e ti ndaj tyre nuk je ndonjë dhunues, ti këshilloje me këtë Kur’an atë që i ka frikë kërcënimit Tim.” (Kaf, 256)

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكَرْ بِالْقُرْآنِ مَنْ يَخَافُ وَعَيْدٍ.

“Kush i bindet Pejgamberit, ai i është bindur Allahut, e kush e refuzon, Ne nuk të dërguam ty roje kundër tyre.” (Nisa, 80)

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا.

A LEJOHET T’I BËJTMË SHOK ALLAHUT?

“Adhurojeni Allahun e mos i shoqëroni Atij asnjë send...”
(Nisa, 36)

وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا...

“Pra, përpos Allahut, mos lut zot tjetër e të bëhesh prej të dënuarve.” (Shuarau, 213)

فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمُعَذَّبِينَ.

“...e për ata mëkatarët nuk
ka ndonjë ndihmëtarë.”
(Bekare, 270)

...وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ.

CILA ËSHTË HUMBJA MË E MADHE?

“Ai në vend të Allahut lut atë që
nuk mund t’i bëjë as dëm as
dobi. Edhe kjo është ajo humbja
pa mbarim.” (Haxhxxh, 12)

يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ
وَمَا لَا يَنْفَعُهُ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ
الْبَعِيدُ.

CILI ËSHTË MËKATI QË NUK FALET?

“S’ka dyshim se Allahu nuk
falë (mëkatin) t’i përshkruhet
Atij shok (idhujtarinë), e përpos
këtij (mëkati) i falë kujt do.
Kush përshkruan Allahut shok,
ai ka trilluar një mëkat të
madh.” (Nisa, 48)

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ
وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ
وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَى إِثْمًا
عَظِيمًا.

A LEJOHET FYERJA E IDHUJTARËVE TË CILËT ADHUROJNË ZOTA TJERË POS ALLAHUT?

“Ju mos ua shani ata (zota) që u luten (idhujtarët), pos Allahut, e (si hakmarrje) të fyejnë Allahun nga armiqësia, duke mos ditur (për madhërinë e Tij).” (En’am, 108)

وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ.

A LEJOHET QË MYSLIMANI T’IA GRABISË TRASHËGIMINË JOMYSLIMANIT?

“Ata që e mohuan të vërtetën janë miq të njëri-tjetrit. E nëse nuk e bëni atë (të ndihmoni e të kujdeseni për njëri-tjetrin), bëhet trazirë dhe rrëmujë e madhe në tokë.” (Enfal, 73)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ
بَعْضٍ إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي
الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ.

A LEJOHET QË MYSLIMANËT TË ANOJNË KAH PAQJA ME JOMYSLIMANËT?

“Në qoftë se ata anojnë kah paqja, ano edhe ti kah ajo e mbështetu në Allahun. Ai është që dëgjon dhe di.” (Enfal, 61)

وَإِنْ جَنَحُوا لِلسَّلَامِ فَاجْنَحْ لَهَا
وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ.

“Po nëse duan të mashtrojnë me të (me paqen), ty të mjafton Allahu...” (Enfal, 62)

وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ.

A DUHET MYSLIMANËT TË LIDHIN MARRËVESHJE ME JOBESIMTARËT ?

“Pos atyre idhujtarëve me të cilët keni lidhur marrëveshje, e të cilët nuk ju kanë shmangur asgjë dhe nuk e kanë ndihmuar askënd kundër jush, pra, edhe ju përmbushni marrëveshjen e tyre deri në afatin e caktuar. S’ka dyshim se Allahu i do të devotshmit.” (Teube, 4)

إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوكُمْ شَيْئًا وَلَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَأَتِمُّوا إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَىٰ مُدَّتِهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ.

A LEJOHET STREHIMI I IDHUJTARËVE?

“E nëse ndokush prej idhujtarëve të kërkon strehim, ti strehoje në mënyrë që t’i dëgjojë fjalët e Allahut (Kur’anin), e mandej përcille deri në vendin e tij të sigurt. Këtë, ngase ata janë popull që nuk e di (të vërtetën e fesë islame).” (Teube, 6)

وَإِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْمَعَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ.

ÇKA DUHET TË BËJË MYSLIMANI NË RAST SE PABESIMTARI E FYEN

“Pra, të jesh i durueshëm! Durimi yt është vetëm me ndihmën e Allahut. Ti mos u pikëllo për ata, as mos u brengos për dredhitë që bëjnë ata!” (Nahl, 127)

وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ.

“S’ka dyshim se Allahu është me ata që janë të devotshëm (që ruhen prej të këqijave) dhe me ata që janë bamirës.” (Nahl, 128)

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ.

ÇKA DUHET TË BËJË MYSLIMANI NË RAST SE PABESIMTARI E FYEN ME FJALË TË NDYTA?

“Dhe ki durim ndaj asaj që të thonë dhe largohu atyre i matur.” (Muzemil, 10)

وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا.

ÇKA DUHET TË BËJË MYSLIMANI NË RAST SE PABESIMTARI I NDËRPRET LIDHJET ME TË (MYSLIMANIN) ?

“...Nëse i frikësoheni skamjes, Allahu me dëshirën e vet do t’ju pasurojë me mirësitë e Tij.

...وَأِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ

Allahu është i gjithëdijshëm, اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ إِنْ شَاءَ إِنْ اللَّهُ
është i urtë. (Teube, 28)
عَلَيْمٌ حَكِيمٌ.

SI DUHET TË SILLET MYSLIMANI ME KUNDËRSHTARIN E TIJ KUR ATA DISKUTOJNË PËR ÇËSHTJE FETARE?

“Në qoftë se doni të merrni hak,
atëherë ndëshkoni në atë masë sa
jeni ndëshkuar ju; e nëse duroni,
pa dyshim ai është më i mirë për
ata që durojnë.” (Nahl, 126)
وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا
عُوقِبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ
لِّلصَّابِرِينَ.

SI DUHET TË BISEDONJË ME ARMIQTË E ISLAMIT?

“E ti robve të Mi thuaju, “Le
ta thonë atë që është më e mira,
pse djalli ndërren mes tyre, e
është e ditur se djalli është armik
i hapët i njeriut.” (Isra, 53)
وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ
أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ إِنْ
الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا.

SI DUHET TË POLEMIZOJË ME ITHTARËT E LIBRIT?

“Ithtarët e librit mos i polemizoni
ndryshe (kurr i thirrni në
وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي

fenë tuaj) vetëm ashtu si është
më së miri...” (Ankebut, 46)

هِيَ أَحْسَنُ...

ÇKA DUHET VEPRUAR ME ITHTARËT E LIBRIT (MIZORËT)?

“... përveç atyre që janë mizorë
dhe thuajuni, “Ne i besuam asaj
që na u zbrit neve dhe që u
zbriti juve dhe se Zoti ynë dhe
Zoti juaj është një, dhe se ne i
jemi dorëzuar Atij.” (Ankebut,
46)

إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا
آمَنَّا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأُنزِلَ إِلَيْكُمْ
وَالهنا وإلهم واحد ونحن له
مُسْلِمُونَ.

A LEJOHET QË MYSLIMANI T’I NËNSHTROHET JOBESIMTARIT?

“O ti Pejgamber, qëndro i fortë
në besnikëri ndaj Allahut, e mos
i përfill jobesimtarët dhe hipokri-
tët, se vërtet Allahu është i gj-
thëdijshëm, i di çështjet në
hollësi.” (Ahzab, 1)

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ
الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَلِيمًا حَكِيمًا.

CILI ËSHTË SHPËRBLIMI PËR ATA QË E NDIHMojNË FENË E ALLAHUT TË MADHËRISHËM?

“O besimtarë, nëse ju ndihmoni (fenë) Allahun, Ai ju ndihmon juve dhe u forcon këmbët tuaja.”
(Muhammed, 7)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ.

“...E Allahu patjetër do ta ndihmojë atë që ndihmon rrugën e Tij, se Allahu është shumë i fuqishëm dhe gjithnjë triumfues.”
(Haxhaxh, 40)

...وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ.

ÇFARË KUPTOJMË ME TREGTI ISLAME?

“O ju që keni besuar, a t’ju tregoj për një tregti të bujshme që ju shpëton prej një dënimi të dhembshëm.” (Saff, 10)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ.

“T’i besoni Allahut dhe të dërguarit të Tij, të luftoni në rrugën e Allahut me pasurinë tuaj dhe veten tuaj, e kjo është shumë më e dobishme për ju, nëse jeni që e dini.” (Saff, 11)

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ.

“Ai (Allahu) ua falë mëkatet **يَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلُكُمْ جَنَّاتٍ**
 tuaja, ju shpie në xhennete në- **تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِينُ**
 për të cilët rrjedhin lumenj dhe **طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ**
 në pallate të bukura në xhenetet **الْعَظِيمُ.**
 e amshueshme, e këto janë ai
 suksesi më i madh.” (Saff, 12)

“Edhe të tjera që ju i dëshironi, **وَأُخْرَى تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ**
 ndihmë prej Allahut dhe fitore e **وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ.**
 afërt, e pra, përgëzoi besim-
 tarët!” (Saff, 13)

KAPITULLI VII

SI DUHET TË SILLEMI NDAJ BONJAKUT (JETIMIT)?

“Pra, mos e përnul jetimin!”
(Duha, 9)

فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ.

CILAT JANË LIDHJET NDËRMJET MYSLIMANËVE DHE JETIMËVE?

“Dhe të pyesin ty për bonjakët. Thuaj, “Po t’i ndihmoni në punët e tyre është më mirë, e nëse i përziieni (pasurinë e tyre me tuajën), ata janë vëllezërit tuaj. Allahu di të dallojë qëllimkeqin nga qëllimmirin. E sikur të dëshironte Allahu do t’ju rëndojë. Allahu është më i fuqishmi, më i urti.”
(Bekare, 220)

..وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَىٰ قُلْ
إِصْلَاحٌ لَهُمْ خَيْرٌ وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ
فَأِخْوَانُكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ
الْمُصْلِحِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْتَبْتُمْ إِنْ
اللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ.

SI DUHET VEPRUAR ME PASURINË E BONJAKËVE (JETIMËVE)?

“Bonjakëve (jetimëve) jepuani pasurinën e tyre (kur të rriten), dhe mos e ndërroni të pastërtin (mallin tuaj që e keni hallall) me të ndytin (me haramin)...”
(Nisa, 2)

وَأَتُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَبَدَّلُوا
الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ ...

“...edhe mos e hani pasurinë e tyre (të përzier) me pasurinë tuaj, se ky është mëkat i madh.” (Nisa, 2)

...وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا.

“Në qoftë se frikoheni se nuk do të jeni të drejtë ndaj bonjakeve, atëherë martohuni me ato gra që ju pëlqejnë; me dy, me tri e me katra...” (Nisa, 3)

وَأِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَانكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَشَىٰ وَثَلَاثَ وَرُبَاعًا...

SI DUHET VEPRUAR ME PASURINË E JETIMËVE TË PAPIJKUR (MENDJELEHTËVE)?

“Mendjelehtësve (të papjekurve) mos u jepni pasurinë tuaj që Allahu e bëri për ju mëkamje, e ata ushqeni nga ajo, veshni dhe u thoni fjalë të mira.” (Nisa, 5)

وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ قِيَامًا وَارْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا.

“Provoni bonjakët derisa të bëhen për martesë, e nëse vëreni te ta pjekuri, atëherë dorëzonju atyre pasurinë e tyre. Mos e hani atë duke shkapërderdhur dhe duke u ngutur para se të rriten ata...” (Nisa, 6)

وَابْتَلُوا الْيَتَامَىٰ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا...

“... Kush është i pasur le të ruhët (shfrytëzimit të pasurisë të jetimëve), e kush është i varfër, le të hajë me maturi...” (Nisa, 6)

...وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ...

“...E kur t’ju dorëzoni atyre pasurinë e vet, dëshmoni atë (që ju dorëzoni) Mjafton që Allahu është llogaritës.” (Nisa, 6)

...فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا.

ÇFARË I PRETË ATA QË E HANË PASURINË E JETIMËVE?

“Ata që e hanë pa të drejtë pasurinë e jetimëve, në të vërtetë ata hanë atë që mbush barkun e tyre zjarr dhe do të futen në zjarrin e xhehennemit.” (Nisa, 10)

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَى ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلُونَ سَعِيرًا.

DETYRIMET E MYSLIMANIT NDAJ TË PAAFTIT (FEMIJËVE JETIMË)?

“... (ju sqaron) lidhur me të paafittit (fëmijët jetimë) dhe që të mbanin drejtësi ndaj jetimëve!” Dhe, çfarëdo të mirë që punoni, Allahu di shumë për të.” (Nisa, 127)

...وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوُلْدَانِ وَأَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامَى بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا.

“...Mos përdoroni pasurinë e jetimit ndryshe vetëm në mënyrë më të mirë (për t’ia shtuar), derisa ai ta arrijë pjekurinë e vet...” (Isra, 34)

وَلَا تَقْرُبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ...

KAPITULLI VIII

CILAT JANË SHKAQET E HUMBJES DHE POSHTËRIMIT TË MYSLIMANËVE?

“Çfarëdo e keqe që mund t’ju godasë, ajo është pasojë e veprave tuaja (të këqija), e për shumë të tjera Ai u falë.” (Shura, 30)

وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ.

“...O ju njerëz! Kryeneçësia juaj është vetëm kundër vetes suaj, është përjetim i jetës së kësaj bote, pastaj kthimi juaj është te Ne, e Ne ju shpërblejmë për veprimet tuaja.” (Junus, 23)

..يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَعَيْتُمْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ.

“S’ka dyshim se ata që e kundërshtojnë Allahun dhe të dërguarin e Tij, të tillët janë ndër më të poshtëruarit.” (Muxhadele, 20)

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ

أُولَئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ.

“... E për mizorët Ne kemi përgatitur dënim të rëndë.” (Furkan, 37)

..وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا.

“...Të mjerë janë ata që nga zemërfortësia e tyre nuk përmendin Allahun, të tillët janë në humbje të qartë.” (Zumer, 22)

..فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ.

“E mos u bëni si ata që e harruan Allahun, e Allahu bëri që ata ta harrojnë vetveten! Të tillët janë ata të prishurit.” (Hashr, 19)

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ.

“Sa shumë banorë të fshatrave, që ishin kryeneçë ndaj urdhrit të Zotit të vet dhe ndaj të dërguarve të Tij, Ne i kemi shpërblyer me një llogari të ashpër, i kemi ndëshkuar me një dënim të papërshkrueshëm.” (Talak, 8)

وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ فَحَاسَبْنَاهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذَّبْنَاهَا عَذَابًا نُكْرًا.

“Dhe ata e përjetuan barrën e rëndë të punës së vet, kështu që fundi i çështjes së tyre ishte dështimi.” (Talak, 9)

فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا.

“Beduinët thanë, “Ne kemi besuar!” Thuaj, “Ju nuk keni besuar ende, por thuani, Ne jemi dorëzuar, e ende nuk po u hyn besimi në zemrat tuaja. E nëse e respektoni Allahun dhe të dërguarin e Tij, Ai nuk ju pakëson asgjë nga veprat tuaja, se Allahu është shumë mëkatfalës, shumë mëshirues.” (Huxhurat, 14)

قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَأَيِّتِكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ.

“Andaj, ti largohu prej atij që ia ka kthyer shpinën Kur’anit dhe që nuk do tjetër vetëm jetën e Dunjasë!” (Nexhm, 29)

فَاعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّىٰ عَنْ دُبُرَيْهِ وَأَنْصَبْ عَلَىٰ أَعْقَابِهِمْ لِيَنْصَبُوا عَلَىٰ سَعْيِهِمْ جَنَابًا ۚ وَمَنْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا.

“Ajo është e tërë dituria që kanë arritur ata, e Zoti yt është ai që di më së miri për atë që është larguar nga rruga e Tij dhe Ai është që e di më së miri për atë që është në rrugën e drejtë.” (Nexhm, 30)

ذَلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَى.

“Allahu nuk e obligon asnjë njeri përtej mundësisë së tij, atij (njeriut) i takon ajo që e fitoi dhe atij i bie ajo (e keqe) që e meritoi...” (Bekare, 86)

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ...

A ËSHTË DEGJENERIMI I MYSLIMANËVE DHE DEGRADIMI I TYRE ARGUMENT SE ALLAHU BËN PADREJTËSI NDAJ TYRE (MYSLIMANËVE)?

“S’ka dyshim se Allahu nuk bën pa drejtë as sa grimca, e nëse ajo vepër është e mirë, Ai e shumëfishon atë dhe Vetë Ai i jep shpërblim të madh.” (Nisa, 40)

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِن تَكُ حَسَنَةً يُضَاعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا.

“Allahu nuk u bën asgjë të padrejtë njerëzve, por ata i bëjnë të padrejtë vetes së tyre.” (Jumus, 44)

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ.

“...e ju, përveç Allahut, nuk kenit përkrahës as ndihmës tjetër.” (Teube, 116)

..وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ.

KAPITULLI IX

SI MUND TA MBROJNË MYSLIMANËT VETËN E TYRE NGA POSHTËRIMI I ALLAHUT?

“O ju që besuat, hyni në islamin e tërësishëm (përqafojeni fenë islame në tërësi), e mos ndiqni rrugën e djallit, sepse ai është armik juaji i hapët.” (Bekare, 208)

“Dhe përmbajuni asaj më të mirës që u është shpallur nga Zoti juaj, para se t’ju vijë dënimi befas e ju të mos dini.” (Zumer, 55)

“Thuaj, “O robërit e Mi, të cilët e keni ngarkuar me shumë gabime veten tuaj, mos e humbni shpresën ndaj mëshirës së Allahut, pse vërtetë Allahu i falë të gjitha mëkatet, Ai është që shumë falë dhe është mëshirues!” (Zumer, 53)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السَّلَامِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ.

وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ.

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ.

KAPITULLI X

KU GJENDEN FJALËT E URTËSISË DHE UDHËZIMIT QË TA SHPIEJNË NJERIUN NË RRUGËN E DREJTË?

“Ky (Kur’ani) është sqarim për njerëzit, është udhëzim dhe këshillë për të devotshmit.” (Ali Imran, 138)

هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ
لِّلْمُتَّقِينَ.

“Hiq atyre që e marrin fenë (në vend që ta respektojnë) për lojë e dëfrim dhe i ka mashtruar jeta e kësaj bote. Ti përkujto me të (Kur’anin) që të mos bie njeriu viktimë e asaj që ka vepnuar..” (En’am, 70)

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا
وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَذَكَرُوا
بِهِ أَن تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ... .

“...Ky nuk është tjetër, përveç një këshillë për mbarë njerëzit.” (En’am, 90)

..إِن هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ.

“Dhe se kjo është rruga (feja) Ime e drejtë (që e caktova për ju), pra përmbajuni kësaj, e mos ndiqni rrugë të tjera e t’ju ndajnë nga rruga e Tij. Këto janë porositë e Tij për ju, ashtu që të ruheni.” (En’am, 153)

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ
وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَن
سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ.

“Dhe ky është libër, dobiprurës, Ne e zbritëm, përmbanju këtij, ruajuni ashtu që të mëshiroheni.” (En’am, 155)

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ
وَأَتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ.

“...Ne do t'i ndëshkojmë me ndëshkim më të rëndë ata që ua kthyen shpinën argumenteve Tona, për shkak të prapësimit që bënë.” (En'am, 157)

“Nuk ka dyshim se ata që përgëneshtruan argumentet Tona dhe nga mendjemadhësia u larguan prej tyre, atyre nuk u hapen dyert e qiellit dhe nuk do të hyjnë në xhannet deri të përbirojnë deveja nëpër vrimën e gjilpërës. Ja, kështu i shpërblejmë kriminelët.” (A'raf, 40)

“Elif, Lam, Ra. Këto janë ajetet e librit të pacenueshëm.” (Junus, 1)

“Thuaj, “Vetëm mirësisë së Allahut dhe mëshirës së Tij le t'i gëzohen, se është shumë më e dobishme se ajo që grumbullojnë ata.” (Junus, 58)

“...Ai (Kur'ani) nuk është tjetër vetëm se këshillë për mbarë njerëzit.” (Jusuf, 104)

“...Ai (Kur'ani) nuk është bisedë e trilluar, por vërtetues i asaj që ishte më parë (librave të shenjtë) dhe sqarues i çdo sendi, e edhe udhërrëfyes e mëshirë për një popull që beson.” (Jusuf, 111)

...سَنَجْزِي الَّذِينَ يَصْدِفُونَ عَنْ آيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ.

إِنَّ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ.

الر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ.

قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ.

...إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ.

...مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَى وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ.

“Elif, Lam, Ra. Këto janë ajetet e librit, të Kur’anit të plotkuptueshëm.” (Hixhr, 1)

الر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ مُّبِينٍ.

“...Ne ty ta shpallëm librin sqarim për çdo send...” (Nahl, 89)

...وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ...
شِيءٍ...

“Kush është më zullumqar se ai që është këshilluar me argumentet e Zotit të vet, e ua kthen shpinën atyre dhe harron atë që vetë e punoi...” (Kehf, 57)

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ...
يَدَاهُ...

“Por jo, ai është plot argumente të qarta në zemrat e atyre që u është dhënë dituria, e argumentet Tona nuk i mohon kush pos të shfrenuarve.” (Ankebut, 49)

بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ.

“E kush është më zullumqar se ai që këshillohet me ajetet e Zotit të vet, e pastaj u kthen shpinën atyre? Ne me siguri do të hakmerremi kundër kriminelëve.” (Sexhde, 22)

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ.

“...ai (Kur’ani) nuk është tjetër vetëm se këshillë dhe Kur’an i qartë.” (Ja Sin, 69)

..إِن هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُّبِينٌ.

“Për t’ia tërhequr vërejtjen atij që është i gjallë (me mend e zemër) dhe dënimi të bëhet meritë për jobesimtarët.” (Ja Sin, 70)

لِيُنذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقِّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ.

“(Ky është) Libër i begatshëm,
Ne ta shpallëm ty këtë, që t'i
studiojnë argumentet e tij dhe që
të marrin mësim prej tij ata që
kanë mend.” (Sad, 29)

كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا
آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ.

“...e ti përgëzoji pra robërit e
Mi!” (Zumer, 17)

...فَبَشِّرْ عِبَادِ.

“Të cilët i dëgjojnë fjalët dhe
pasojnë atë më të mirën prej
tyre. Të tillët janë ata që Allahu
i udhëzoi në rrugën e drejtë dhe
të tillët janë ata të mençurit.”
(Zumer, 18)

الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ
أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ
وَأُولَئِكَ هُمُ أُولُو الْأَلْبَابِ.

“E ju pra veproni si të dëshiri-
roni, e ta dini se Ai sheh atë që
punoni.” (Fussilet, 40)

...اعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ.

“Ata që e mohuan Kur’anin
kur u erdhi janë të marrë; ai
është një libër ngadhënjyes (i
pashoq).” (Fussilet, 41)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا
جَاءَهُمْ وَإِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ.

“...Të tillët janë sikurse thirren
prej një vendi të largët e nuk dë-
gjojnë.” (Fussilet, 44)

...أُولَئِكَ يُنَادُونَ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ.

“Ky (Kur’ani) është dritë e dijes
për njerëz, është udhëzues e më-
shirë për një popull që beson
bindshëm.” (Xhathije, 20)

هَذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ
لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ.

“Ne Kur’anin e bëmë të lehtë për mësim, po a ka ndokush që merr mësim?” (Kamer, 17)

“A nuk është koha që zemrat e atyre që besuan të zbuten me këshillat e Allahut dhe me atë të vërtetën që zbriti (me Kur’an)...” (Hadid, 16)

“Është e vërtetë se ata që i kundërvihen Allahut dhe të dërguarit të Tij janë të mposhtur, ashtu siç u mposhtën ata përpara tyre. Mirëpo, Ne u kemi shpallur fakte të qarta, e për mohuesit është një dënim i turpshëm.” (Muxhadele, 5)

“Ai (Kur’ani) s’është tjetër pos këshillë për njerëzit!” (Tekuir, 27)

“Thuaj, “Edhe sikur të bashkoheshin njerëzit dhe xhinët për të sjellë një Kur’an të tillë, ata nuk do të mund të bënin si ky, sado që do ta ndihmonin njëri-tjetrin”. (Isra, 88)

“E i dërguari tha, “O Zot im, vërtet populli im e konsideroi këtë Kur’an si (diç) të hedhur!” (Furkan, 30)

“...Dispozitat e Allahut mos i merrni për shaka. Përkujtoni të

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ

أَمْ يَأْنٍ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ...

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كَبِتُوا كَمَا كَبَتَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ.

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ.

قُلْ لَئِنْ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَأَيَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا.

وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا.

...وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوعًا

mirat e Allahut ndaj jush edhe atë që ua shpalli Kur'anin dhe dispozitat e sheriatit me të cilat ju udhëzon...” (Bekare, 231)

وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا
أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ
يَعِظُكُمْ بِهِ...

PJESA E DYTË
KAPITULLI I

RRUGA DREJT DEVOTSHMËRISË

KUR DETYROHET MYSLIMANI ME PASTRIM (GUSËL)?

“...e as duke qenë xhuhubë (të papastër) derisa të laheni, përpos kur jeni udhëtarë. Nëse jeni të sëmurë, jeni në ndonjë udhëtim, ose ndonjeri prej jush vjen nga ultësira (nevojtorja), ose keni takuar gratë, e nuk gjeni ujë, atëherë mësyjeni dheun dhe fërkonni me të ftyrat dhe duart (te-jemmum) Allahu shlyen e falë mëkatet.” (Nisa, 43)

“O ju që besuat! Kur doni të ngriheni për të falur namazin, lani ftyrat tuaja dhe duart tuaja deri në bërryla; fërkonni kokat tuaja, e këmbët lani deri në dy zogjtë. Nëse jeni xhunubë, atëherë pastrohuni (lahuni)! Në qoftë se jeni të sëmurë, ose në ndonjë udhëtim, ose ndonjeri prej jush vjen prej vendit të nevojës, ose keni kontaktuar me gratë dhe nuk gjeni ujë, atëherë

...وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّى تَغْتَسِلُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا غَفُورًا.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوْهُكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ

mësyjeni (merrni tejenum) dhe un e pastër dhe me të fërkoni fytyrat dhe duart tuaja. Allahu nuk dëshiron (me obligim për abdest e larje) t'ju sjellë ndonjë vështirësi, por dëshiron t'ju pastrojë (prej mëkatëve), t'ua plotësojë të mirën e Tij ndaj jush e që t'i falënderoheni.” (Maide, 6)

مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمُ
النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا
صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ
وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ
عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ
لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ.

NAMAZI – FALJA E NAMAZEVE DITORE-

“Dhe ti, ji i durueshëm, se Allahu nuk ua humb shpërblimin bamirësve.” (Hud, 115)

وَاصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ
الْمُحْسِنِينَ.

“...po petku i devotshmërisë, ai është më i miri...” (A'raf, 26)

...وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ...

PSE FALEMI?

“...vërtet namazi largon nga të shëmtuarat dhe të irtuarat...” (Ankebut, 45)

..إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ
وَالْمُنْكَرِ...

“Kërkoni ndihmë (në të gjitha çështjet) me durim dhe me namaz...” (Bekare, 45)

وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ...

SI DUHET TË VISHEMI PËR NAMAZ?

“O bijtë e Ademit, vishuni bukur për çdo namaz...” (A’raf, 31)

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ...

A ËSHTË E RËNDËSISHME PËRPIKËRIA E FALJES SË NAMAZEVE NË KOHËN E TYRE?

“...pse namazi është obligim (për kohë) i caktuar për besimtarët.” (Nisa, 103)

...إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا.

CILAT JANË KOHËT E NAMAZËVE?

“Fale namazin kur zbret (nga zeniti) dielli, e deri në errësirën e natës dhe duke bërë lutjen (namazin) e agimit. Vërtet, lutja e agimit është e përgjellur.” (Isra, 78)

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا.

“Dhe në një pjesë të natës zgjohu me të (me Kur’anin – namazin), është e sigurt se Zoti yt do të ngrejë ty në një vend të

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ بِحَمْدِهِ لَكَ عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا

A DUHET TA NDËRPRESË MYSLIMANI SHITBLERJET (BIZNESIN) GJATË NAMAZIT TË XHUMASË?

“O ju që besuat, kur bëhet thirrja për namaz, ditën e xhumasë, ecni shpejtë për aty ku përmendet Allahu (dëgjojeni hutben, faleni namazin), e lini shitblerjen, kjo është shumë më e dobishme për ju nëse jeni që e dini.” (Xhumua, 9)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ
لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا
إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ
خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ.

A MUND TË RIFILLOJË BIZNESI (SHITBLERJA) PAS FALJES SË NAMAZIT TË XHUMASË?

“E kur të kryhet namazi, atëherë shpërndahuni në tokë dhe kërkoni begatitë e Allahut, por edhe përmendeni shpeshherë Allahun, ashtu që të gjeni shpëtim.” (Xhumua, 10)

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي
الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ
وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ.

SI DUHET TË FALEMI, DUKE ECUR APO DUKE KALËRUAR?

“Vazhdoni rregullisht namazet (faljet), e edhe atë namazin e mesëm, dhe ndaj Allahut të jeni respektues (në namaze).” (Bekare, 238)

“E nëse keni frikë (nga armiku), atëherë faluni duke ecur ose duke kalëruar, por kur të jeni të siguruar, përkujtojeni (me namaz) Allahun ashtu si u mësoi Ai për atë që ju nuk dinit.” (Bekare, 239)

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ
الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ.

فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا فَإِذَا
أَمِنْتُمْ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم
مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ.

KUR MUND TË BËHET SHKURTIMI I NAMAZIT?

“Kur të jeni në udhëtim e sipër, nuk është mëkat për ju të shkurtoni namazin, nëse frigojeni se jobsimtarët do të ju sjellin ndonjë të keqe. Jobsimtarët janë armiq tuaj të hapët.” (Nisa, 101)

وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ
عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ
الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِكُمُ الَّذِينَ
كَفَرُوا إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ
عَدُوًّا مُّبِينًا.

KUR MUND TË FALET NAMAZI ME ARMË NË KRAH?

“Kur të jesh ti (Muhammed) bashkë me ta dhe ju falë namazin, një grup prej tyre, duke i bartur armët, le të vijë e le të falet me ty (grupi tjetër në roje), e kur të bien në sexhde (të kryejnë një reqatë), këta le të qëndrojnë mbrapa jush (në roje) e le të vijë grupi tjetër, që nuk është falur, e të falet me ty dhe le t'i bartin armët dhe të jenë në gjendje gadishmërie. Ata që nuk besojnë, e dëshirojnë moskujdesin tuaj ndaj armëve e mjeteve që t'iu vërsulen njëherë me të gjitha fuqitë. Nëse jeni të lodhur nga ndonjë shi ose jeni të sëmurë, nuk është mëkat të mos i bartni armët, por mbani gadishmërinë tuaj. Allahu ka përgaditë dënim nënçmues për jobesimarët.”
(Nisa, 102)

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ
الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَكَ
وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا
فَلْيَكُونُوا مِنْ وَرَائِكُمْ وَلْتَأْتِ
طَائِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا
مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ
وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ
أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ
عَلَيْكُمْ مِیْلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أَدَى مِنْ
مَطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَنْ تَضَعُوا
أَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا حِذْرَكُمْ إِنْ
اللَّهُ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا.

CILA LUTJE (DUA) PRANOHET NGA ALLAHU I MADHËRISHEM?

“E kur robët e Mi të pyesin ty وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي

për Mua, Unë jam afër, i përgjigjem lutjes kur lutësi më lutet, pra për të qenë ata drejt të udhëzuar, le të më përgjigjen ata Mua dhe le të më besojnë Mua.”
(Bekare, 186)

قَرِيبٌ أَجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا
دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي
لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ.

AGJËRIMI?

“(Ato ditë të numëruara janë) Muaji i Ramadanit që në të (filloi të) shpallet Kur’ani, që është udhërrëfyes për njerëz dhe sqarues i rrugës së drejtë dhe dallues (i të vërtetës nga gënjeshtria) E kush e përjeton prej jush këtë muaj le të agjërojë, ndërsa kush është i sëmurë ose në udhëtim, le të agjërojë aq ditë nga ditët e mëvonshme. Allahu me këtë dëshiron lehtësim për ju, e nuk dëshiron vështirësim për ju. (Të agjëroni ditët e lëshuara më vonë) Që të plotësoni numrin, ta madhëroni Allahun për atë se u udhëzoi dhe që të falënderoni.”
(Bekare, 185)

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ
الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ
الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ
الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا
أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ
يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ
بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ
وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُم
وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ.

LIDHJET E NDËRSJELLA NDËRMJET ÇIFTIT;
GRUAJA ËSHTË PREHJE PËR BURRIN DHE
BURRI ËSHTË PREHJE PËR GRUAN?

“Natën e agjërimit u është le-
juar afrimi te gratë tuaja, ato
janë prehje për ju dhe ju jeni
prehje për ato. Allahu e di se ju
e keni mashtruar vetveten, an-
daj ua pranoi pendimin tuaj dhe
ua fali gabimin. Tash e tutje
bashkohuni me to dhe kërkoni
atë që ua ka caktuar Allahu dhe
hani e pini derisa qartë të dallo-
het peri i bardhë nga peri i zi në
agim, e pastaj agjërimit plotëso-
jeni deri në mbrëmje...”
(Bekare, 187)

أَحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى
نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ
لَهُنَّ عِلْمَ اللَّهِ أَنْكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ
أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ
فَالَّذِينَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ
اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى
يَبَيِّنَ لَكُمْ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ
الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُمُوا
الصِّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ...

KUJT I LEJOHET AGJËRIMI I MUAJIT TË
RAMAZANIT EDHE PASI AI TË KETË KALUAR?

“O ju që besuat, agjërimi u është
të bërë obligim sikurse që ishte
obligim edhe i atyre që ishin pa-
ra jush, kështu që të bëheni të

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمْ
الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ

devotshëm.” (Bekare, 183)

قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ.

“Jeni të obliguar për) Ditë të caktuara, e kush është i sëmure prej jush ose është në udhëtim (e nuk agjëroi), atëherë ai (le të agjërojë) më vonë aq ditë. E ata që i rëndon ai (nuk mund të agjërojnë), janë të obliguar për kompensim, ushqim (ditor), i një të varfëri, ai që nga vullneti jep më tepër, ajo është aq më mirë për te. Mirëpo, po qe se e dini, agjërimi është më i mirë për ju.” (Bekare, 184)

أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَّرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ.

HAXHI (VIZITA E SHTËPISË SË SHENJTË – QABES)

KUSH ËSHTË I DETYRUAR TA KRYEJË HAXHIN?

“...Për hir të Allahut, vizita e shtëpisë (Qabes) është obligim për atë që ka mundësi udhëtimi te ajo, e kush nuk e beson (ai nuk e viziton); Allahu nuk është i nevojshëm për (ibadetin që e bëjnë) njerëzit.” (Ali Imran, 97)

..وَلِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ اِلَيْهِ سَبِيْلًا وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِيْنَ.

FURNIZIMI PËR HAXH?

“...Dhe përgatituni me furnizim (për rruçë), e furnizimi më i mirë është devotshmëria, e ju të zotët e mendjes kini dronë Time.” (Bekare, 197)

..وَتَزَوَّدُوا فَاِنَّ خَيْرَ الْزَّادِ التَّقْوٰى وَاتَّقُوا نِيَا اُولِي الْاَلْبَابِ.

CILI ËSHTË QËLLIMI KRYESOR I KURBANIT, MISHIT DHE GJAKUT?

“Tek Allahu nuk arrin as mishi e as gjaku i tyre, por te Ai arrin bindja juaj...” (Haxhxh, 37)

لَنْ يَنَالَ اللّٰهُ لُحُوْمَهَا وَلَا دِمَاؤَهَا وَلَكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوٰى مِنْكُمْ...

KAPITULLI II

SI DUHET TË JAPË MYSLIMANI LËMOSHË DHE DERI NË ÇFARË SHTRIRJE?

PËRCAKTIMI I LËMOSHËS

“Shembulli i pasurisë së atyre që e japin në rrugën e Allahut është si i një kokrrë që i mbinë shtatë kallinj, në secilin kalli njëqind kokrra. Allahu ia shumëfishon (shpërblimin) atij që dëshiron, Allahu është bujar i madh, i di qëllimet.” (Bekare, 261)

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنبُلَةٍ مِئَةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ.

SI DUHET TË SILLEMI NDAJ LYPËSIT?

“As lypësin mos e përzë!”
(Duha, 10)

وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرُوهُ.

“Një fjalë e mirë dhe një lehtësim (që i bëhet lypësit) është më e dobishme se një lëmoshë që përcillet me të keqe. Allahu nuk ka nevojë për askë, është i butë.”
(Bekare, 263)

قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا أَذَى وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ.

A LEJOHET QË MYSLIMANI TË KRENOHET DHE TË OFENDOJË PËR LËMOSHËN E DHËNË?

“O ju që besuat, mos i prishni lëmoshat tuaja me të krenuar e me ofendim siç bën ai që e jep pasurinë e vet sa par sy e faqe të njerëzve...” (Bekare, 264)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَبْطُلُوا
صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى كَالَّذِي
يُنْفِقُ مَالَهُ رِئَاءَ النَّاسِ...

ÇKA DUHET TË JAPË MYSLIMANI NË RRUGËN E ALLAHUT TË MADHËRISHËM?

“...Të pyesin ty edhe se ç’do të japin. Thuaj, “Tepriçën”! Kështu ua sqaron Allahu juve argumentet ashtu që të mendoni (çka është mirë e çka është keq).” (Bekare, 219)

...وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ
الْعَفْوُ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
الآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ.

“(të mendoni) Për këtë botë dhe për botën tjetër...” (Bekare, 220)

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ...

A DUHET QË DHËNIA E LËMOSHËS TË REALIZOHET HAPTAZI APO FSHEHURAZI?

“Nëse lëmoshat i jepni haptazi, ajo është mirë, por nëse ato ua jepni të varfërve fshehurazi, ajo është edhe më e mirë për ju dhe

إِنْ تُبَدُّوا الصَّدَقَاتِ فَبِعَمَّا هِيَ وَإِنْ
تُخْفَوُهَا وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ

Ai ua largon (me punë të mira) të këqijat. Allahu është i njohur hollësisht për veprat tuaja.”
(Bekare, 271)

لَكُمْ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ.

CILA LËMOSHË KONSIDEROHËT E PRANUAR?

“Kurrë nuk do ta arrini sinqeritetin e plotë me besim (as kënaqësinë e lumtur në xhenet) derisa të mos e jepni më të dhembshmen (më të dashurën) e pasurisë suaj. Çkado që jepni (për Zotin), Allahu atë e di.” (Ali Imran, 92)

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا
تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ
اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ.

A MUND TË REALIZOHET BAMIRËSIA EDHE NË RASTE TË VËSHTIRA?

“Të cilët japin kur janë sh lirë edhe kur janë në vështirësi dhe që e frenojnë mllëfin, që ua falin (të keqen) njerëzve, e Allahu i do bamirësit.” (Ali Imran, 133)

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ
وَالكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ
النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ.

SI VEPROJNË TË PASURIT (TË CILËT QËNDROJNË MIRË EKONOMIKISHT)?

“Ata, të cilët bëjnë koprraci me atë që nga të mirat e veta u dha Allahu, të mos mendojnë kurrësi se ajo është në dobi të tyre. Jo, ajo është në dëm të tyre. Ajo e mirë me çka bënë koprraci, në ditën e kijametit do t’u mbështillet në qafën e tyre.” (Ali Imran, 180)

“...silluni mirë ndaj prindërve, ndaj të afërmeve, ndaj jetimëve, ndaj të varfërve, ndaj fqiuve të afërt, ndaj fqiuve të largët, ndaj shokut pranë vetes, ndaj udhëtarit të largët dhe ndaj robërve. Allahu nuk e do atë që është kryelartë dhe atë që lavdërohet.” (Nisa, 36)

“Ata që vetë janë koprracë dhe urdhërojnë njerëzit për koprraci, dhe e fshehin atë që ju ka dhënë Allahu nga mirësitë e veta. Ne kemi përgatitur dënim të turpshëm për jobesimtarët.” (Nisa, 37)

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَّهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ...

...وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنْبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا.

الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا.

KË E KANË SHOK ATA TË CILËT PASURINË E TYRE E JAPIN PËR SY E FAQE?

“Dhe ata që e japin pasurinë e tyre për sy e faqe të botës, e nuk e besojnë Allahun as ditën e mbramë. E ai që e ka shok djallin, ai pra është shok i shëmтуar.” (Nisa, 38)

وَالَّذِينَ يَبْتِغُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ
وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانَ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ
قَرِينًا.

CILA ËSHTË DOBIA E DHËNIES SË LËMOSHËS (SADAKASË)?

“...Çkado që shpenzoni për rrugë të Allahut, ajo do t’ju kompensohet dhe nuk do t’ju bëhet padrejtë.” (Enfal, 60)

“S’ka dyshim se ata që japin lëmshë (sadaka) dhe që singërisht japin për hir të Allahut, atyre u shumëfishohet dhe ata kanë shpërblim të madh.” (Hadid, 18)

“Nëse Allahut i huazoni diçka të mirë, Ai juve ua shumëfishon atë dhe ju falë; Allahu është shumë mirënjohës, i butë.” (Tegabun, 17)

...وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ.

إِنَّ الْمُصَدِّقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ
وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا
يُضَاعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ.

إِنْ تُقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا
يُضَاعَفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ
شَكُورٌ حَلِيمٌ.

**A LEJOHET QË I PASURI TË SHMANGET NGA
BAMIRËSIA NDAJ TË AFËRMVE, TË VARFËRVE,
SI DHE NDAJ REFUGJATËVE (MUHAXHIRËVE)?**

“Të ndershmit dhe të pasurit nga ju, të mos betohen se nuk do t’u japin të afërmve, të varfërve dhe atyre që për hir të Allahut lanë vendlindjet e tyre, po le t’ua falin (gabimin) dhe mos t’ua zënë për të madhe. A nuk dëshironi që Allahu t’u falë ju? Allahu falë dhe mëshiron shumë.”
(Nur, 22)

وَلَا يَأْتَلِ أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ
وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا أُولِي الْقُرْبَى
وَالْمَسَاكِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ
أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ.

KAPITULLI III

ÇKA ËSHTË E LEJUAR (HALLALL) DHE ÇKA ËSHTË E NDALUAR (HARAM) PËR MYSLIMANIN QË TA HAJË?

KUR I LEJOHET MYSLIMANIT TA HAJË TË NDALUARËN (HARAMIN)?

“(Allahu) Ua ndaloi juve vetëm të ngordhtën, gjakun, mishin e derrit dhe atë që therret (ngrihet zëri me të) jo në emër të Allahut. E kush shtrëngohet (të hajë nga këto) duke mos pasur për qëllim shijen dhe duke mos e tepruar, për të nuk është mëkat. Vërtet Allahu falë, është mëshirues.”
(Bekare, 173)

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ
وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أَهَلَ بِهِ لِغَيْرِ
اللَّهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ
فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ.

“Juve u janë ndaluar (t’i hani), ngordhësit, gjaku, mishi i derrit, ajo që theret jo në emrin e Allahut, e furnja, e mbytura, e rrëzuarja, e shpuarja (nga briri i tjetrës), ajo që e ka ngrënë egërsira, përveç asaj që arrini ta therrni (para se të ngordhë), ajo që është therrur për idhuj dhe (u është e ndaluar) ta kërkonin me short fatin. Kjo është mëkat ndaj Allahut. Tashmë, ata që mohuan, humbën shpresën për fenë tuaj (se do të ndërtoni), andaj mos u

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ
الْخِنْزِيرِ وَمَا أَهَلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ
وَالْمُنْحَنِفَةَ وَالْمُوقُودَةَ وَالْمُتَرَدِّيَةَ
وَالنَّطِيحَةَ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا
ذَكَيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ
تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَامِ ذَلِكُمْ فِسْقٌ
الْيَوْمَ يَئِسَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ
فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ الْيَوْمَ

frikësonju atyre, por Mua të më
frikësoheni. Sot përsosa për ju fe-
në tuaj, plotësova ndaj jush dhun-
tinë Time, zgjedha për ju Isla-
min fe. E kush detyrohet nga
uria (të hajë nga të ndahuarat),
duke mos anuar dhe duke mos
patur qëllim mëkatin, Allahu fa-
lë shumë dhe është mëshirues.”
(Maide, 3)

أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ
عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمْ
الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي
مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ.

A LEJOHET QË MYSLIMANI T’I NDALOJË USHQIMET QË ALLAHU I KA LEJUAR PËR NJERËZIMIN?

“O ju që besuat! Mos i ndaloni
(mos i bëni haram) të mirat që
për ju i lejoi Allahu (i bëri ha-
llall) dhe mos teproni, se Allahu
nuk i do ata që e teprojnë (i ka-
lojnë kufijtë e dispozitave të
Zotit).” (Maide, 87)

“Hani nga ajo që Allahu ju fur-
nizoi si hallall të mirë dhe, du-
ke qenë se ju Allahut i besoni,
ruajuni dënimit të Tij!”
(Maide, 88)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُحَرِّمُوا
طَيِّبَاتٍ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا
تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ.

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا
وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ.

GJUETIA

KUR KONSIDEROHET GJUETIA E NDALUAR (HARAM)?

“Gjahu dhe ushqimi në det u është lejuar, si përjetim për ju dhe për udhëtarët, kurse gjahu tokësor u është ndaluar sa të jeni në ihram. Kini dro Allahun, te i cili do të tuboheni!” (Maide, 96)

“O ju që besuat, mos e mbytni gjahun duke qenë ju në ihram. E kush e mbyt atë me qëllim, atëherë dënimi është therrorizimi i një kafshe shtëpiake të ngjashme me atë (të egrën) që e ka mbytur. Për këtë çështje vendosin dy njerëz të drejtë nga mesi juaj, duke e bërë atë kurban për Qabe, ose (dënimi është) duke ushqyer të varfër, ose sa ai (ushqimi), agjërim, këtë për ta shijuar të keqen e punës së tij. Allahu ka falur të kaluarën. E kush bën përsëri, (gabimin) Allahu edënon ashpër. Allahu mbi-zotëron (çështjet), hakmerret (me dënim).” (Maide, 95)

“Të pyesin ty (Muhammed),

أَحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ
مَتَاعًا لَكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ
صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرْمًا وَاتَّقُوا
اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ
وَأَنْتُمْ حُرْمٌ وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمَّدًا
فَجَزَاءٌ مِثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ
يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ هَدْيًا
بَالِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَّارَةٌ طَعَامُ
مَسَاكِينَ أَوْ عَدْلٌ ذَلِكَ صِيَامًا
لِيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهِ عَفَا اللَّهُ عَمَّا
سَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ مِنْهُ
وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ.

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أَحَلَّ لَهُمْ قُلْ أَحَلَّ

çka u është lejuar atyre?
 Thuaju, “U janë lejuar të gji-
 tha ushqimet e mira dhe ai (gja-
 hu) i gjahtarëve (shtazëve) të dre-
 suara që i mësoni ashtu si ju ka
 mësuar juve Allahu. Hani pra,
 atë që gjahtuan për juve dhe më
 parë përmendeni emrin e Alla-
 hut. Kini dro nga Allahu pse
 Allahu shpejt merr masa.”
 (Maide, 4)

لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ
 الْجَوَارِحِ مُكَلَّبِينَ يُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا
 عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ
 عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ
 وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ
 الْحِسَابِ.

A LEJOHET PËR MYSLIMANËT NGRËNIA E USHQIMEVE NGA ITHTARËT E LIBRIT (EHLUL KITABI)?

“Sot u lejuan për ju ushqimet e
 mira, edhe ushqimet (të therru-
 rat) e ithtarëve të librit janë të
 lejuara (hallall) për ju...”
 (Maide, 5)

الْيَوْمَ أَحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ
 الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ...

NGA CILAT SHTËPI U LEJOHET MYSLIMANËVE NGRËNIA E USHQIMIT?

“Nuk është mëkat për të ver-
 bërin, as për të çalin, as për të së-
 murin, as për ju vetë, të hani
 nga shtëpitë tuaja, ose nga shtë-
 pitë e etërve tuaj, shtëpitë e në-

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى
 الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ
 حَرَجٌ وَلَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا

nave tuaja, në shtëpitë e vëllezërve e të motrave tuaja, në shtëpitë e xhaxhallarëve, të hallave, të dajëve tuaj, në shtëpitë e tezeve tuaja ose të atyre që u janë besuar çelësat e tyre, ose (në shtëpitë) e miqve tuaj. Mund të hani bashkërisht ose veçmas, nuk është mëkat.” (Nur, 61)

مِنْ بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ
بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ
أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
أَعْمَامِكُمْ أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ
بُيُوتِ أَخَوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ
أَوْ مَا مَلَكَتُمْ مَفَاتِحَهُ أَوْ صَدِيقِكُمْ
لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا
جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا...

PARALAJMËRIMI (TERHEQJA E VËREJTJES)

“O ju që besuat! Mos i shkelni simbolet e Allahut...” (Maide, 2)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحِلُّوا شَعَائِرَ
اللَّهِ...

KAPITULLI IV

SI MUND TË ARRIJMË PASURI, FURNIZIM (RISK), NDERË DHE RESPEKT?

CILI ËSHTË REZULTATI I ATIJ QË PUNON DHE DERDH MUND?

“Dhe se njeriut nuk i takon tjetër vetëm se ajo që ka punuar.”
Nexhm, 39)

وَأَنَّ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى.

KUSH JEP PASURI (KUSH E PASURON NJERËZIMIN)?

“Dhe se Ai është që pasuron dhe varfëron.” (Nexhm, 48)

وَأَنَّهُ هُوَ أَغْنَىٰ وَأَقْنَىٰ.

NDARJA E RISKUT - FURNIZIMIT?

“Allahu i ofron furnizim me bollëk atij që do dhe ia kufizon (atij që do)...” (Rr’ad, 26)

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ...

“S’ka dyshim se Zoti yt është Ai që furnizon me bollëk atë që do dhe ia kufizon atij që do...” (Isra, 30)

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ...

DHËNIA E URTËSISË DHE E GRADAVE TË LARTA

“Ai ia dhuron urtësinë atij që do, e kujt i është dhënë urtësia, atij pra i është dhuruar mirësi e madhe, përveç të mençurve këtë nuk e kupton kush.” (Bekare, 269)

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ
الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا
يَذَكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ .

“Mos lakmoni në atë, që Allahu gradoi disa nga ju mbi disa të tjerë...” (Nisa, 32)

وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ
عَلَى بَعْضٍ ...

“...Ne ngrejmë në shkallë të lartë atë që duam. Zoti yt çdo send e vë në vendin e vet, asgjë nuk mund t'i fshehet.” (En'am, 83)

...رُفِعُ دَرَجَاتٍ مِّنْ نَّشَاءٍ إِنَّ
رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ .

“...Atë që duam Ne e lartësojmë shumë në dituri, e mbi secilin të dijshtëm ka edhe më të dijshtëm.” (Jusuf, 76)

...رُفِعُ دَرَجَاتٍ مِّنْ نَّشَاءٍ وَفَوْقَ
كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ .

“Kur e godet njeriun ndonjë e keqe, ai na lutet Neve, e kur nga ana Jonë ia shndërrojmë atë në ndonjë të mirë, ai thotë, “Kjo më është dhënë në bazë të dijes sime!” Jo, por ajo është një sprovë, por shumica e tyre nuk e dinë.” (Zumer, 49)

فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ
إِذَا خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِنَّا قَالَ إِنَّمَا
أُوتِيْتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ .

KUSH ËSHTË SHKAKTAR I TË MIRAVE DHE I TË KËQIJAVE?

“Çfarëdo e mire që të vjen është nga Allahu, e çka të ndodhë nga ndonjë e keqe është nga vetë ti...” (Nisa, 79)

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا
أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ...

KAPITULLI V

ME KË U LEJOHET MYSLIMANËVE TE MARTOHEN?

A LEJOHET PËR MYSLIMANIN MARTESA ME IDHUJTAREN SI DHE A LEJOHET PËR MYSLIMANEN MARTESA ME IDHUJTARIN (POLITEISTIN)?

“Mos u martoni me idhujtare deri që ato të besojnë (Zotin) Një robëreshë besimtare është më e vlefshme se një idhujtare, edhe nëse ajo (idhujtarja) ju mahnitë. Mos u martoni as me idhujtarë deri që ata të besojnë (Zotin) Një rob besimtar është më i vlefshëm se idhujtari edhe nëse ai ju mahnit. Ata ju ftojnë për në zjarr, e Allahu me mëshirën e vet ju fton për në xhennet, për në shpëtim dhe u sqaron njerëzve argumentet e veta, ashtu që ata të përkujtojnë.” (Bekare, 221)

وَلَا تُنكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّى
يُؤْمِنَ وَلَا أُمَّةً مُّؤْمِنَةً خَيْرٌ مِّنْ
مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنكِحُوا
الْمُشْرِكِينَ حَتَّى يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ
مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ وَلَوْ
أَعْجَبَكُمْ أُولَئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ
وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ
بِإِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ.

A LEJOHET PËR MYSLIMANËT MARTESA ME GRATË E NDERSHME TË ITHTARËVE TË LIBRIT (ATYRE QE U ËSHTË DHËNË LIBRI PARA NESH)?

“...Gratë e ndershme besimtare dhe (gra) të ndershme nga ata të cilëve u është dhënë libri para jush, kur atyre u jepni pjesën e caktuar të kurorës, por duke pasur për qëllim martesën, e jo imoralitetin dhe jo si dashnore ilegale. E kush mohon (tradhton) besimin, ai ka asgjësuar veprën e vet dhe ai në botën tjetër është prej të shkatërruarve.” (Maide, 5)

...وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ
وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ
أُجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ
وَلَا مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ
بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي
الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ.

ME CILAT GRA LEJOHET DHE NDALOHET MARTESA?

“Mos u martoni me ato gra me të cilat qenë të martuar prindërit tuaj, me përjashtim të asaj që ka kaluar (para islamizmit) pse ajo ishte turpësi, përbuzje e traditë e shëmtuar.” (Nisa, 22)

“U janë ndaluar juve (të martoheni me), nënat tuaja, bijat tuaja, motrat tuaja, hallat tuaja,

وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ
النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّهُ كَانَ
فَاحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا.
حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ
وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ

tezet tuaja, bijat e vëllaut, bijat e motrës, nënat tuaja që ju kanë dhënë gji, motrat nga gjiri, nënat e grave tuaja (vjehrrat) dhe vajzat që janë nën kujdesin tuaj e të lindura (prej tjetër babai) nga gratë tuaja me të cilat patët kontakt, e nëse nuk keni pasur kontakt me to (me gratë), atëherë s'ka pengesë (të martoheni me ato vajza), dhe (janë të ndaluar) gratë e bijve tuaj që janë të lindjes suaj (jo të bijëve të adoptuar), dhe të bashkoni (përnjeherë në një niqah) dy motra, përpos asaj që ka kaluar. Vërtetë, Allahu falë shumë, është mëshirues i madh.” (Nisa, 23)

“(Nuk u lejohet të martoheni) Edhe me gra të martuara (që kanë burrat e nuk janë të lëshuara), përveç atyre që i keni futur në pushtetin tuaj (robëreshat e luftës) (Ky është) obligim mbi ju nga Allahu. U janë lejuar, pos këtyre (që u përmenden), të tjerat që t'i merrni me pasurinë tuaj (me niqah) duke pasur për qëllim bashkëshortësi e jo prostitucion. E për atë që përjetuat ju nga ato (gratë me të cilat patët kurorë), jepuni shpërbimin e tyre të caktuar se është

وَبَنَاتِ الْأَخِ وَبَنَاتِ الْأُخْتِ
وَأُمَّهَاتِكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ
وَأَخَوَاتِكُمْ مِنَ الرِّضَاعَةِ وَأُمَّهَاتِ
نِسَائِكُمْ وَرَبَائِبِكُمُ اللَّاتِي فِي
حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ اللَّاتِي
دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَإِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ
بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ
أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ
تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ
سَلَفَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا.

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
وَأَحِلَّ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذَلِكَ أَنْ
تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ
مُسَافِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ
فَاتَوْهُنَّ أَجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ فِيهَا تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ
الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا

obligim. E nuk ka pengesë për ju, pas përcaktimit (të niqahut), në atë që ju pëlqeni mes vete. Allahu është i gjithëdijsلمي, i urti.” (Nisa, 24)

حَكِيمًا.

KUJT I LEJOHET MARTESA ME ROBËRESHËN DHE KUR?

“Dhe kush nuk ka prej jush mundësi materiale që të martohet me femra të lira besimtare, le të martohet me ato besimtare tuaja që i keni nën pushtetin tuaj (robërshat) Allahu di më së miri për besimin tuaj. Ju jeni nga njëri-tjetri (të një origjine) Pra, martohuni me ato (robërshat) e me lejen e të zotërve të tyre dhe jepuni kurorën në mënyrë të drejtë, (zgjidhni) të ndershme e jo prostitute të hapta apo të fshehta. E kur të jenë të martuara ato, nëse bëjnë ndonjë punë të turpshme, ndëshkimi kundër tyre është sa gjysma e atij të grave të lira (jo robërshat) Kjo (martesë me robërshat) është e lejuar për ata që i frikësohen imoralitetit, por të jeni të durueshëm, është më mirë për ju.

وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ يَنْكَحَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ فَتَيَاتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَانْكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ الْمَحْصَنَاتِ غَيْرَ مُسَافِحَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ فَإِذَا أُحْصِنَ فَإِنَّ أَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ وَأَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ.

Allahu është mirëdashës, mëshirëplotë.” (Nisa, 25)

A ËSHTË E LEJUAR MARTESA (NIQAHU) ME GRATË E NDERSHME BONJAKE?

“Kërkojnë prej teje (Muhamed) përgjigje - fetva për (çështjen) gratë. Thuaju, “Allahu ju sqaron për to dhe kjo që po ju lexohet nga libri (Kur’ani) përkittazi me gratë jetime, me të cilat lakmoni të martoheni me to, e nuk u jepni atë që është caktuar (niqah ose miras)...” (Nisa, 127)

وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ
يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فِي
الْكِتَابِ فِي يَتَامَى النِّسَاءِ اللَّاتِي لَا
تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ
أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ...

A LEJOHËT MARTESA ME VEJUSHAT (TË DIVORCUARAT) NË MËNYRË TE FSHEHTË?

Paraqitja juaj për martesë ndaj grave (që kanë kryer afatin e tyre), në mënyrë të tërthortë, ose mbajtja fshehtë në veten tuaj, nuk është mëkat për ju. Allahu e di se ju do t’ua përmendni atyre (dëshirën për martesë), por kurrësi mos u premtoni atyre fshehtazi (diç tjetër), përpos t’u thoni fjalë të lejuara... (Bekare, 235)

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ
مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ أَوْ أَكْنُتُمْ فِي
أَنْفُسِكُمْ عَلِيمَ اللَّهِ أَنْتُمْ
سَتَدَكُرُونَهُنَّ وَلَكِنْ لَا تُؤَاعِدُوهُنَّ
سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا...

KAPITULLI VI

MARRËDHËNIET E NDËRSJELLA NË MES BURRIT DHE GRUAS?

PËRSE BURRI ËSHTË ME I NGRITUR SE SA GRUAJA?

SI TË SILLEMI NDAJ GRUAS E CILA SHFAQ KRYELARTËSI?

“Burrat janë përgjegjës për gratë, ngase Allahu ka graduar disa mbi disa të tjerët dhe ngase ata kanë shpenzuar nga pasuria e tyre. Prandaj, me atë që Allahu i bëri të ruajtura, gratë e mira janë respektuese, janë besnike ndaj të fshehtës. E ato që u keni dro kryelartësisë së tyre, këshilloni, madje largohuni nga shtrati (e më në fund), edhe rrahni (lehtë, nëse nuk ndikojnë këshillat as largimi), e nëse ju respektojnë, atëherë mos u sillni keq ndaj tyre. Allahu është më i larti, më i madhi.” (Nisa, 34)

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا
فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا
أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَالصَّالِحَاتُ
قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ
اللَّهُ وَاللَّاتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ
فَعِظُوهُنَّ وَأَهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ
وَإِضْرِبُوهُنَّ فَإِنِ اطَّعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا
عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
كَبِيرًا.

A KANË BURRAT MË SHUMË PËRPARËSI SE GRATË?

“...e burrave u takon një përparësi ndaj tyre. Allahu është i gjithëfuqishëm, i urtë.” (Be-kare, 228)

...وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللَّهُ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ.

A JANË TË DREJTAT E BARABARTA NË MES BURRIT DHE GRUAS?

“...Edhe atyre (grave) u takon e drejta sikurse edhe përgjegjësia në bashkëshortësi...” (Bekare, 228)

...وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ
بِالْمَعْرُوفِ...

A KA DALLIM NË MES TË MASHKULLIT DHE FEMRËS PËR SA I PËRKET VEPRAVE DHE PUNËVE QE ATA I PUNOJNË?

“Zoti i tyre iu përgjegj lutjes së tyre (e tha), Unë nuk ia humb mundin asnjërit prej jush, mashkull qoftë apo femër. Ju jeni njëri nga tjetri...” (Ali Imran, 195)

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ
عَمَلَ غَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى
بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ...

A JANË TË BARABARTË GRATË DHE BURRAT PËR SA I PËRKET HISES SË FITUAR?

“...Burrave ju takon hise nga ajo që fituan ata dhe grave gjithashtu ju takon hise nga ajo që fituan ato. Allahut kërkoni nga të mirat e Tij. Allahu është i dijshtëm për çdo send.” (Nisa, 32)

...وَالرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا كَتَسَبُوا
وَالنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِمَّا كَتَسَبْنَ
وَاسْأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا.

CILI ËSHTË DËNIMI I TYRE NËSE BËJNË IMORALITET (ZINA)?

“Ato nga gratë tuaja që bëjnë imoralitet (zina), kërkoni që kundër tyre të dëshmojnë katër vetë prej jush (burra); nëse vërtetohet më dëshmitarë (imoraliteti), mbyllni ato në shtëpia derisa t’i marrë vdekja ose derisa Allahu të përcaktojë ndonjë rrugë për to.” (Nisa, 15)

“Ata të dy prej jush që bëjnë atë (imoralitet-zina), ndëshkoni; e në qoftë se ata pendohen dhe përmirësohen, atëherë hiqni dorë prej tyre, pse Allahu pranon fort pendimin dhe mëshiron shumë.” (Nisa, 16)

وَاللَّاتِي يَأْتِينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نَسَائِكُمْ
فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةً مِنْكُمْ
فَإِنْ شَهِدُوا فَامْسِكُوهُنَّ فِي
الْبُيُوتِ حَتَّى يَتَوَفَّاهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ
يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا.

وَاللَّذَانِ يَأْتِيَانَهَا مِنْكُمْ فَادُّوهُمَا
فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا فَأَعْرَضُوا عَنْهُمَا
إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَحِيمًا.

A LEJOHET TRASHËGIMI I GRAVE NË MËNYRË TË DHUNSHME?

“O ju që besuat, nuk është lejuar për ju të trashëgoni gratë (e të vdekurve) në mënyrë të dhunshme...” (Nisa, 19)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ
أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرِهًا...

SI DUHET VEPRUAR NËSE MYSLIMANI E URREN GRUAN E TIJ?

“...Nëse i urreni ato, bëni du-
rim pse ndodh që Allahu të japë
shumë të mira në një send që ju
e urreni.” (Nisa, 19)

...فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى أَنْ
تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا
كَثِيرًا.

SI DUHET VEPRUAR ME GRUAN E PARË PASI QË E KEMI MARTUAR TË DYTËN?

“Në qoftë se dëshironi të ndërro-
ni (ta merrni) një grua në vend
të një gruaje (të lëshuar), e asaj
(të lëshuares) i keni pas dhënë
shumë të madhe, mos merrni
prej saj asnjë send. A do të merr-
ni atë pa të drejtë e në mënyrë
mizore?” (Nisa, 20)

وَأِنْ أَرَدْتُمْ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَكَانَ
زَوْجٍ وَأَنْتُمْ إِحْدَاهُنَّ قِنطَارًا فَلَا
تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا أَتَأْخُذُونَهُ بُهْتَانًا
وَإِنَّمَا مُبِينًا.

SI DUHET TË SILLEMI MES GRAVE (NË RAST SE I KEMI KATËR GRA)?

“Ju kurrësi nuk do të mund ta
mbani drejtësinë mes grave edhe
nëse përpiqeni, pra mos anoni
plotësisht nga ndonjëra e të lini
tjetrën si të varur. E nëse përmi-
rësoheni dhe ruheni se (padrejtë-

وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ
النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ
الْمِيلِ فَتَنْدَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَإِنْ

sisë), Allahu ju falë dhe ju تُصَلِّحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ
mëshiron.” (Nisa, 129)

غَفُورًا رَحِيمًا.

PËRKUFIZIMI I POLIGAMISË?

“...E nëse i frikoheni padrejtësisë (ndaj tyre), atëherë vetëm me një, ose (martohuni) me ato që i keni nën pushtetin tuaj (robëreshat) *Ky* (përkufizim) është më afër që të mos gaboni.”
(Nisa, 3)

...فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً أَوْ
مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَلَّا
تَعُولُوا.

KAPITULLI VII

ÇFARË DUHET TË VEPROJMË NE RAST SE MES BURRIT DHE GRUAS LINDIN PËRÇARJE?

“Nëse i frikësoheni përcarjes mes tyre (burrit e gruas), dërgoni një pari të drejtë nga familja e tij dhe një pari të drejtë nga familja e saj. Nëse ata të dy (ndërmjetësuesit) kanë për qëllim pajtimin, Allahu ju mundëson afrimin mes tyre (burrit e gruas) Allahu është i dijëshëm, është njohës i mirë.” (Nisa, 35)

وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا مِنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا.

SI DUHET VEPRUAR KUR GRUAJA I KA FRIKË LARGIMIT TË BURRIT APO FTOHJES SË TIJ NDAJ SAJ?

“Nëse ndonjë grua i frikësohet largimit ose ftohjes së burrit të vet ndaj asaj, atëherë nuk gabojnë po qe se bëjnë mes vete ndonjë mbarim (pajtim) Pajtimi është më i dobishmi. Megjithë këtë, koprracia është e pranishme ndër njerëz. Por, nëse silleni mirë dhe ruheni, s’ka dyshim se Allahu hollësisht është i njohur me gjithë çka veproni.” (Nisa, 128)

وَإِنْ امْرَأَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا.

ÇFARË DUHET TË BËJMË NËSE BURRI DHE GRUAJA NUK KANË HARMONI (NUK PAJTOHEN)?

“Por nëse ndahen prej njëri tjetrit, Allahu begaton me mirësinë e Tij secilin prej tyre. Allahu është bujar i madh, i plotdijshëm.” (Nisa, 130)

وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِنْ سَعَتِهِ
وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا.

NDËSHKIMI I MERITUAR PËR ATA QË I AKUZOJNË GRATË E NDERSHME?

“Vërtet, ata që akuzojnë gratë e ndershme, besimtare të pafajshme, janë të mallkuar në këtë botë dhe në botën tjetër dhe ata i pret një dënim shumë i madh.” (Nur, 23)

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ
الْعَافِيَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُئِنُوا فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ.

SHKURORËZIMI – DIVORCI

SI DUHET VEPRUAR NË QOFTË SE BURRI ËSHTË BETUAR SE DO TË LARGOHET NGA GRUAJA E TIJ?

“Ata që betohen se do të largohen prej grave të tyre (të mos bëjnë kontakt me to), afati i pritjes është katër muaj. Në qoftë se kthehen ata (heqin dorë nga betimi), s’ka dyshim, Allahu bën falje dhe mëshiron.” (Bekare, 226)

لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَبُّصُ
أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَحِيمٌ.

“E në qoftë se ata kanë vendosur për shkurrezrim, Allahu dëgjon (fjalët e tyre) i di (qëllimet e tyre).” (Bekare, 227)

وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ
عَلِيمٌ.

SA ËSHTË AFATI I PRITJES PËR GRATË E SHKURORËZUARA;

A LEJOHET QE ATO TË MARTOHEN MENJËHERË?

“E ato gra që janë shkurrezuar janë të obliguara të presin tre menstruacione. Nëse ato i besojnë Allahut dhe ditës së fundit, atyre nuk u lejohet ta fshihin

وَالْمُطَلَّقاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ
ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ
يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ

atë që Allahu e krijoi në mitrat e tyre...” (Bekare, 228)

إِنَّ كُنَّ يُؤْمِنَنَّ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ...

A LEJOHET QE GRUAJA E SHKURORËZUAR TE RIMARTOHET ME TË NJËJTIN BURRË?

“... E burrat e tyre kanë më shumë të drejta që gjatë asaj kohe, nëse duan pajtim, t’i rikthejnë ato...” (Bekare, 228)

...وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا...

CILA ËSHTË DISPOZITA E DIVORCIT (SHKURORËZIMIT) TË DYTË?

“Lëshimi (pas të cilit mund të bëhet rikthimi) është dy herë, e (pastaj) ose jetë e njerëzishme (bashkëshortore) ose shkurorëzim me mirëkuptim...” (Bekare, 229)

الطَّلَاقُ مَرَّتَانٍ فَإِمْسَاكَ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٍ بِإِحْسَانٍ...

SI DUHET VEPRUAR MYSLIMANI ME GRUAN E TIJ PASI TA KETË LËSHUAR ATË PËR HERË TE TRETË?

“E kur t’i keni lëshuar gratë dhe ato i afrohen afatit të tyre, atëherë ose mbani si duhet ose i lëni si duhet (të kryejnë afatin), e mos i mbani sa për t’i dëmtuar, e të bëheni të padrejtë. E

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَّغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا

kush bën atë, ai e ka dëmtuar vetveten. Dispozitat e Allahut mos i merrni për shaka. Përkuajtuni të mirat e Allahut ndaj jush edhe atë që ua shpalli Kuranin dhe dispozitat e shariatit me të cilat ju udhëzon, dhe keni frikë Allahun e dini se Allahu është i gjithëdijshëm për çdo send.” (Bekare, 231)

لَتَعْتَدُوا وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ
نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوعًا
وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا
أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ
يَعْظُمُكُمْ بِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ.

A LEJOHET QE PAS DIVORCIT PËRFUNDIMTAR (PËR HERË TË TRETË), BURRI T’IA MARRË GRUAS SË TIJ ATË QE IA KA DHURUAR MË PARË?

“...E juve (burrave) nuk u le-
johet t’u merrni asnjë send nga
ajo që u keni dhuruar (si ni-
qah), vetëm nëse që të dy frikë-
soheni se nuk do të mund t’i
ruani dispozitat e Allahut (në
bashkëshortësi) E nëse keni frikë
se ata të dy nuk do të mund t’i
ruajnë dispozitat e Allahut, atë-
herë për atë, me çka ajo bën
kompensim, për ata të dy nuk
ka mëkate. Këto janë dispozita
të Allahut, pra mos i kundër-
shtoni, sepse kush i tejkalon dis-
pozitat e Allahut, pikërisht të
tillët janë zullumqarët.”
(Bekare, 229)

..وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا
آتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا
يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا
يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا
فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا
تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ
فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ.

A LEJOHET QË GRUAS SË SHKURORËZUAR T’I MERRET DIÇKA ME DHUNË?

“... e as t’i shtrëngoni për t’u
marrë diçka nga ajo që ju keni
dhënë atyre, përveç nëse ato bëj-
në ndonjë imoralitet të hapur...”
(Nisa, 19)

..وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذَهَبُوا بِبَعْضِ مَا
آتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ
مُبِينَةٍ...

CILA ËSHTË DISPOZITA E ALLAHUT TË MADHËRISHEM KUR GRUAJA ËSHTË E SHKURORËZUAR PËR HERË TË TRETË?

“E në qoftë se ai (burri) e lëshon atë (për herë të tretë), pas atij (lëshimi) nuk lejohet më derisa të martohet ajo për një burrë tjetër. E nëse ai (burri i dytë) e lëshon atë, atëherë për ata dy, po qe se mendojnë se do t'i zbatojnë dispozitat e Allahut, nuk ka pengesë të rikthehen (në bashkëshortësi) Këto janë dispozita të Allahut që ia sqaron një populli që kupton.” (Bekare, 230)

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدُ
حَتَّىٰ تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ فَإِنْ طَلَّقَهَا
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ
ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ وَتِلْكَ
حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ.

A LEJOHET QË GRUAJA E SHKURORËZUAR TË PARANDALOHET NGA MARTESA E SËRISHME?

“Dhe kur i lëshoni gratë, e ato e përmbushin afatin e tyre (të pritjes), nëse pëlqejnë mes vete ashtu si kërkojnë rregullat, mos i pengoni që të martohen për burrat e tyre. Me këtë këshillohet ai që prej jush e beson Allahun dhe botën tjetër, kjo është më e dobishme për ju, më e pastër, se Allahu e di, e ju nuk e dini.” (Bekare, 232)

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ
فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَنْكِحْنَ
أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاصُوا بَيْنَهُمْ
بِالْمَعْرُوفِ ذَلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ
مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
ذَلِكَمُ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَأَطْهَرُ وَاللَّهُ
يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ.

SA ËSHTË KOHA E GJIDHËNIES?

“Nënat, ato që duan ta plotësojnë gjidhënien, janë të obliguara t’u japin gji fëmijëve të vet dy vjet të plota...” (Bekare, 233)

وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ
حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُتِمَّ
الرِّضَاعَةَ...

SI DUHET VEPRUAR MYSLIMANI ME GRUAN E TIJ TË SHKURORËZUAR PO QE SE AJO ËSHTË DUKE U KUJDESUR PËR FËMIJËN E TYRE?

“...I ati i fëmijës është i obliguar për furnizimin dhe veshmbathjen e tyre (gruas) ashtu si është rregull. Askush nuk ngarkohet më tepër, vetëm aq sa ka mundësi. Asnjë nënë nuk bën të dëmtohet me fëmijën e saj, e as babai me fëmijën e tij. Po ashtu është i obliguar edhe trashëgimtari (i fëmijës) E nëse pas një konsultimi dhe pëlqimi (prindërit) shfaqin dëshirën për ndërprerjen (më herët) e gjinit, nuk është ndonjë mëkat për ta...” (Bekare, 233)

...وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ
وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ
نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَارُّ وَالِدَةُ
بِوَالِدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَالِدِهِ
وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ فَإِنْ أَرَادَا فِصَالًا
عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا
جُنَاحَ عَلَيْهِمَا...

PRITJA – IDDETI -

ÇKA NËNKUPTOJMË ME FJALËN KURSIV DHE SA ËSHTË KOHËZGJATJA E SAJ?

“E ata që vdesin dhe lënë gra pas vete, ato (gratë) presin katër muaj e dhjetë ditë. E kur ta kryejnë ato afatin e tyre, nuk është mëkat për ju (familja kujdestare) për atë që bëjnë ato në mënyrë të njerëzishme me veten e tyre. Allahu hollësisht e di çka veproni.” (Bekare, 234)

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ
أَزْوَاجًا يَتَرَبِّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ
أَشْهُرٍ وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا
جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي
أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ.

A LEJOHET MARTESA ME TË VEJËN PARA SE TË KETË MBARUAR KOHA E CAKTUAR E PRITJES – (IDDETI)?

“... Dhe mos vendosni lidhjen e kurorës derisa të përfundojë afati i caktuar. Ta dini se Allahu e di çka fshihni në vete, pra kini frikë prej Atij, dhe dijeni se Allahu falë shumë, është i butë.” (Bekare, 235)

...وَلَا تَعْرِمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى
يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ
وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ.

SI LLOGARITET PRITJA (IDDETI)?

“O ti pejgamber, kur t’i lëshoni gratë, lëshoni ato në vigjilje të fillimit të pritjes së tyre (në kohën e pastërtisë së tyre) dhe kohën e pritjes mbajeni mend mirë e kini frikë Allahut, Zotit tuaj...” (Talak, 1)

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ
فَطَلَقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ
وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ...
... وَأَتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ...
... وَأَتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ...

A LEJOHET NXJERRJA E GRUAS SË SHKURORËZUAR NGA SHTËPIA E ISH-BURRIT GJATË KOHËS SË CAKTUAR (IDDETIT)?

“...dhe mos i nxirri ato prej shtëpive të tyre, e edhe ato të mos dalin ndryshe vetëm nëse bëjnë ndonjë vepër të keqe të vërtetuar. Këto janë dispozitat e Allahut, e kush del jashtë dispozitave të Allahut, ai e ka dëmtuar vetveten. Ti nuk e di, Allahu pas asaj mund të të japë diçka rishtazi.” (Talak, 1)

...لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا
يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ
وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ
حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا
تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ
أَمْرًا.

ÇFARË DUHET VEPRUAR ME GRATË PASI TA KENË MBARUAR AFATIN E TYRE TË CAKTUAR - “IDDE TIN”?

“E kur t’i afrohen ato mbarimit të afatit të tyre, atëherë ose mbanin (i ktheni në jetën bashkëshortore) si duhet, ose ndahuni prej tyre si është e udhës, e këtë do ta dëshmojnë dy dëshmitarë të drejtë nga mesi juaj dhe dëshminë zbatoheni për hir të Allahut. Kështu këshillohet ai që i beson Allahut dhe ditës së fundit, e kush u përmbahet dispozitave të Allahut, atij Ai i hap rrugë.” (Talak, 2)

فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ
بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
وَأَشْهِدُوا ذَوِي عَدْلٍ مِّنكُمْ
وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكَمُ يُوعِظُ
بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ
مَخْرَجًا.

“dhe furnizon atë prej nga nuk e kujton fare. Kush i mbështetet Allahut, Ai i mjafton atij, Allahu realizon dëshirën e vet dhe Allahu çdo gjëje ia ka caktuar kohën (afatin).” (Talak, 3)

وَيَرْزُقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ
يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ
اللَّهَ بِالْأُمْرِ قَدِيرٌ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ
شَيْءٍ قَدْرًا.

SI LLOGARITET PRITJA (IDDE TI) PËR GRATË E SHTYRA NË MOSHË?

“E ato nga gratë tuaja të cilave u është ndërprerë cikli mujor

وَاللَّائِي يَنْسَنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ

(menstruacioni) nëse nuk e keni ditur, koha e pritjes së tyre është tre muaj, e ashtu edhe ato që ende nuk kanë pasur menstruacion. Ndërkaq, për shtatzënat afati i pritjes së tyre është derisa të lindin. E kush i frikësohet Allahut, Ai atij ia lehtëson punën.” (Talak, 4)

نَسَائِكُمْ إِنِ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَاللَّائِي لَمْ يَحِضْنَ وَأُولَاتُ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا.

KU DUHET T’I MBAJMË GRATË E SHKURORËZUARA GJATË PRITJES SË (IDDETIT); SI TË SILLEMI NDAJ TYRE; ÇFARË TË BËJMË PO QE SE JANË SHTATZËNA?

“Ato (gratë e lëshuara), sipas mundësisë suaj i vendosni në ndonjë vend ku banoni ju, e mos i ngushtoni ato për t’i detyruar (të dalin) Në qoftë se ato janë shtatzëna, atëherë furnizoni ato derisa ta heqin barrën e tyre, e nëse ato u japin gji fëmijëve tuaj, atëherë jepuani atyre shpërblimin që u takon dhe kini mirëkuptim në mes jush ashtu si duhet, e në qoftë se hasni në vështirësi ndër vete, atëherë le të kërkojë për të gjidhënëse tjetër.” (Talak, 6)

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَارُوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولَاتٍ حَمْلٍ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأُتْمِرُوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَإِنْ تَعَاَسَرْتُم فَسْتَرْضِعْ لَهُ أُخْرَى.

SHPENZIMI I GJIDHËNIES?

“Ai që është i pasur, le të shpenzojë sipas mundësisë së vet, e ai që është ngusht nga pasuria, le të japë nga ajo që i ka dhënë Allahu, e Allahu nuk ngarkon askë, vetëm aq sa i ka dhënë; mirëpo pas vështirësisë Allahu sjell çlirim (begati).” (Talak, 7)

لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِّنْ سَعَتِهِ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا.

DHURATA E KURORËS (MEHRI)

CILAT JANË TË DREJTAT NDAJ GRUAS SË SHKURORËZUAR E CILA NUK KA PASUR FARE KONTAKTE ME BURRIN E SAJ DHE E CILA NUK KA PRANUAR NDONJË DHURATË (MEHËR)?

“Nuk është mëkat për ju nëse i lëshoni gratë pa pasur kontakt (martesë) me to dhe para se t’u caktoni atyre ndonjë caktim (kuratorë-nikah), po pajisni ato (me ndonjë pajisje), pasaniku sipas mundësisë së tij dhe i varfëri sipas mundësisë së tij. Një pajisje e zakonshme është obligim për bëmirësit.” (Bekare, 236)

لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنِ طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمْسُوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتَّعُوهُنَّ عَلَى الْمَوْسِعِ قَدْرَهُ وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدْرُهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ.

SHUMA QË I ËSHTË PREMTUAR GRUAS PARA SE TË KETË KONTAKTE ME BURRIN; SA DUHET T’I DHUROJMË NË KËTË RAST?

“E nëse i lëshoni ato para se të kontaktoni, por u keni pas caktuar atyre një caktim (kuro-rë), atëherë duhet t’u jepni gjysmën e asaj që e keni caktuar, përveç nëse ato ju falin ose ju falë ai në duart e të cilit është lidhja e kurorës. E të falni (burra ose gra) është më afër devotshmërisë, e mos e harroni bami-rësinë ndërmjet jush. Vërtet, Allahu sheh atë që veproni.” (Bekare, 237)

وَإِنْ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنَصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوَ الَّذِي بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَلَا تَنْسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ.

PAGESA E DHURATËS SË KURORËS?

“Grave jepuani dhuratën e kurorës së tyre (niqahin) më të mirë, e në qoftë se ato nga vullneti i vet ju falin diçka nga ajo, atëherë hajeni atë hallall të mirë.” (Nisa, 4)

وَأَتُوا النِّسَاءَ صَدَقَاتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَرِيئًا.

ÇKA ËSHTË DHIHARI DHE CILI ËSHTË DËNIMI SI PASOJË E TIJ?

“Prej jush që bëjnë “Dhihar” (epërsia ime ndaj teje është haram si epërsia ndaj nënës sime) ndaj grave të veta, në të vërtetë ato nuk janë nënat e tyre, nënat e tyre janë vetëm ato që i kanë lindur ata, ndërsa ata janë duke thënë fjalë të irituara dhe gënjeshtre, por Allahu është që lë shumë pa marrë në përgjegjësi dhe shumë falë.” (Muxhadele, 2)

“Ata që krahasojnë (me nëna) dhe largohen nga gratë e veta, e pastaj zbrapsen nga ajo që kanë thënë, janë të obliguar që para se të kontaktojnë ndërmjet vete ta lirojnë një rob. Kjo është dispozitë me të cilën porositeni, e Allahu është i njohur hollësisht me atë që ju punoni.” (Muxhadele, 3)

“E kush nuk gjen (rob për lirim), atëherë le të aqjërojë dy muaj rresht para se të kontaktojnë, e kush nuk mundet, atëherë le t’i ushqejë gjashtëdhjetë të varfër. Kjo (dispozitë ju shërben) për të vër-

الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْكُمْ مِنْ نِسَائِهِمْ
مَا هُنَّ أُمَّهَاتِهِمْ إِنْ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا
اللَّائِي وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ
مُنْكَرًا مِنَ الْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ اللَّهَ
لَعَفُوفٌ غَفُورٌ.

وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ
يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِنْ
قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا ذَلِكَمْ تُوعِظُونَ بِهِ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ.

فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ
مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا فَمَنْ
لَمْ يَسْتَطِعْ فإِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا
ذَلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتِلْكَ

tetuar ju se besoni Allahun dhe të dërguarin e Tij (e jo zakonet injorante) Këto, pra janë përcaktimet e Allahut. Ndërkaq, mohuesit kanë dënim të rëndë.”

(Muxhadele, 4)

حُدُودُ اللَّهِ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ.

KAPITULLI VIII

CILAT JANË POROSITË KUR'ANORE PËR HYRJEN NË SHTËPITË E HUAJA?

“O ju që besuat, mos hyni në shtëpi të huaja pa kërkuar leje dhe pa përshëndetur njerëzit e saj. Kjo është më mirë për ju në mënyrë që të merrni mësim.” (Nur, 27)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا
غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْنِسُوا
وَتُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا ذَلِكَ خَيْرٌ
لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ.

“Po nëse nuk gjeni aty asnjë, atëherë mos hyni në to derisa t’u jepet leje, e nëse u thuhet ktheshuni, ju pra ktheni. Kjo është më e nderhme për ju. Allahu di çdo gjë që veproni ju.” (Nur, 28)

فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا
تَدْخُلُوهَا حَتَّى يُؤْذَنَ لَكُمْ وَإِنْ قِيلَ
لَكُمْ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ أَزْكَى
لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ.

MBULESA (HIXHABI)

Thuaju besimtarëve të ndalin shikimet (prej haramit), t’i ruajnë pjesët e turpshme të trupit të tyre se kjo është më e pastër për ta. Allahu është i njohur hollësisht për atë që bëjnë ata.” (Nur, 30)

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَعْضُوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ
وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى
لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ.

“Thuaju edhe besimtareve të ndalin shikimet e tyre, t’i ruajnë pjesët e turpshme të trupit të tyre, të mos zbulojnë stolitë e tyre

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ
أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا

përveç atyre që janë të dukshme, le të venë shomitë mbi krahërorin e tyre dhe të mos ua tregojnë bukuritë e tyre askujt përveç burrave të vet, babajve të vet ose babave të burrave të vet, djemve të vet ose djemve të burrave të vet, vëllezërve të vet ose djemve të vëllezërve të vet, apo djemve të motrave të veta, ose grave të tyre (që u përmendën) dhe robërshave, të cilat i kanë në pronësinë e tyre, ose shërbëtorëve nga meshkujt të cilët nuk ndiejnë nevojë për femrat ose fëmijët që nuk e kanë arritur pjekurinë për gra...” (Nur, 31)

يُؤَدِّينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا
وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ
وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ
آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ
أَوْ أَبْنَاؤَ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ
بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ
نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوْ
التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ
الرِّجَالِ أَوْ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ
يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ...

SI DUHET TË ECË MOTRA MYSLIMANE?

“... Le të mos kërcasin me këmbët e tyre për ta zbuluar fshehtësinë nga stolitë e tyre. Pendohuni të gjithë te Allahu, o besimtarë, në mënyrë që të gjeni shpëtim.” (Nur, 31)

...وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا
يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ
جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ.

CILAT KOHË KONSIDEROHEN VETMI (DIÇKA PRIVATE) DHE KUR DUHET KËRKUAR LEJE PËR TË HYRË NË SHTËPI?

“O ju të cilët besuat, ata të cilët i keni në pronësinë tuaj (shërbëtorët) dhe ata që nuk kanë arrihur moshën e pjekurisë, duhet të kërkojnë leje prej jush (për të hyrë te ju) në tri kohë, para namazit të sabahut, në kohën e drekës kur i hiqni rrobat tuaja (për të pushuar) dhe pas namazit të jacisë, që të tria këto kohë janë kur ju nuk jeni të veshur. Pos atyre tri kohëve nuk është mëkat as për ju as për ata, të vizitoni njëri-tjerin. Kështu Allahu ua sqaron argumentet e veta. Allahu është i dijshtmi i urti.” (Nur, 58)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَسْتَأْذِنَكُمْ
الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ
يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ
مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ
تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهِيرَةِ وَمِنْ
بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ
لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ
بَعْدَ هُنَّ طَوَّافُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ
عَلَى بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
الآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ.

A DUHET TË KËRKOJNË LEJE PËR HYRJE EDHE FËMIJËT E MOSHËS MADHORE?

“E kur fëmijët tuaj ta arrijnë moshën e pjekurisë, le të kërkojnë leje (për hyrje) ashtu si kërkuan ata para tyre. Allahu ju shpjegon dispozitat e veta, sepse Ai di më së miri dhe është më i urti.” (Nur, 59)

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمْ الْحُلُمَ
فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ.

LEHTËSIMI PËR GRATË E MOSHUARA; CILI ËSHTË AI?

“E gratë e moshuara, të cilat nuk dëshirojnë martesë më, për to nuk është mëkat ta heqin petkun mbulues të tyre, po duke mos qenë zbuluese të bukurive, megjithëqë më së miri është për to të jenë të përmbajtura. Allahu dëgjon, di.” (Nur, 60)

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ اللَّاتِي لَأَ
يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ
أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ
بِزِينَةٍ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ.

A ËSHTË OBLIGATIVE MBULESA PËR GRATË?

“O ti Pejgamber, thuaju grave tua, bijave tua dhe grave të besimtarëve le t’i vënë shamitë (mbulojë) e veta mbi trupin e tyre, pse kjo është më afër që ato të njihen (se nuk janë rrugaçe) e të mos ofendohen. Allahu fal gabimet e kaluara, Ai është mëshirues.” (Ahzab, 59)

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَلزَّوْجِكَ وَبَنَاتِكَ
وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ
جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا
يُؤْذِينَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا.

KUSH JANË TË SHFRENUARIT?

“Edhe ata që janë ruajtur prej punëve të ndyra (amorale).” (Mearixh, 29)

وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ.

“Me përjashtim ndaj grave të veta dhe ndaj robërshave që i kanë në posedim, ata nuk qortohen për to.” (Mearixh, 30)

إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ.

“E kush kërkon përveç tyre, të tillët janë të shfrenuar (meritojnë dënim).” (Mearixh, 31)

فَمَنْ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْعَادُونَ.

KAPITULLI IX

CILAT JANË RREGULLAT MBI TESTAMENTIN? SI DUHET LËNË TRASHËGIMIA?

“Kur ndonjërit prej jush i është afruar vdekja, nëse lë pasuri pas vete, testamenti (vasijeti) për prindërit dhe për të afërmit u është bërë juve obligim, por ashtu siç është drejt. Për ata që janë të devotshëm kjo është detyrë që lypet kryer.” (Bekare, 180)

كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتَ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ.

“Kush bën ndryshimin e tij pasi që ta ketë dëgjuar (ditur) atë, mëkati për te u takon atyre që ndryshojnë. Allahu dëgjon dhe di.” (Bekare, 181)

فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَمَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ.

“E kush frikësohet prej testamentuesit se gabimisht po largohet nga drejtësia, ose qëllimisht do të bëjë mëkat, ai që bën pajtim ndërmjet tyre, ai nuk ka mëkat. Vërtet Allahu shumë fjalë dhe shumë mëshiron.” (Bekare, 182)

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوصٍ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ.

KUSH E TRASHËGON PASURINË E TË VDEKURVE?

“Meshkujve ju takon pjesë nga pasuria që e lënë prindërit e të

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ

afërmit (pas vdekjes), edhe femrave ju takon pjesë nga ajo që lënë prindërit e të afërmit, le të jetë pak ose shumë ajo që lënë, ju takon pjesë e caktuar (nga Zoti).” (Nisa, 7)

وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا.

SI VEPROHET ME TË VARFËRIT KUR JANË TË PRANISHËM NË PJSËTIMIN E PASURISË?

“Kur të prezentojnë në pjesëtimin e pasurisë që ka lënë i vdekuri të afërmë, bonjak dhe varfnjak (që nuk janë pjestarë në trashëgim), jepuani nga ajo (pasuri e lënë) dhe atyre thuajuni fjalë të mira.” (Nisa, 8)

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينُ فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا.

“Le të frikësohen ata (në prag të vdekjes) sikur të linin pas vete pasardhës të paqftë për të cilët kanë dro (si do të jetë gjendja e tyre) le t’i ruhen Allahut (dënimet të Tij) dhe le t’ju thonë (jetimëve) fjalë prindore.” (Nisa, 9)

وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوْا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَافًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا.

TRASHËGIMIA E TË VDEKURIT SI DUHET TË NDAHET PASURIA E TË VDEKURIT?

“Allahu ju urdhëron për (çësh-tjen e trashëgimit) fëmijët tuaj, për mashkullin hise sa për dy femra; nëse janë (trashëgimtare) vetëm femra, dy e më shumë, atyre ju takojnë dy të tretat e pasurisë që trashëgohet; nëse është një femër, asaj i takon gjysma; për prindërit, për secilin nga ata, ju takon e gjashta nga ajo që ka lënë (i vdekuri) nëse ka fëmijë; e në qoftë se (i vdekuri) nuk ka fëmijë e atë e trashëgojnë (vetëm) prindërit, atëherë nënës së tij i takon një e treta; në qoftë se ai (i vdekuri) ka vëllezër, nënës së tij i takon vetëm një e gjashta, (kjo e drejtë në trashëgim bëhet) pasi të kryhet testamenti (vasijeti) që ka lënë dhe pasi të lahet borxhi; ju nuk dini se kush është më afër dobisë suaj, prindërit tuaj ose fëmijët tuaj. (Ky përcaktim është) Urdhër nga Allahu. Vërtet Allahu është më i Dijshmi, më i Urti.” (Nisa, 11)

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ
مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَيْنِ فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً
فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِنْ
كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ وَلِأَبَوَيْهِ
لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا
تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ
لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ آبَاؤُهُ فَلِأُمَّهِ الثُّلُثُ
فَإِنْ كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمَّهِ السُّدُسُ
مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ
آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ
أَقْرَبُ لَكُمْ نَفَعًا فَرِيضَةٌ مِنَ اللَّهِ إِنْ
اللَّهُ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا.

“Juve ju takon gjysma e asaj وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ

(pasurie) që lënë gratë e tuaja, nëse ato nuk kanë fëmijë, por nëse ato kanë fëmijë juve ju takon një e katërta nga ajo që lënë ato, pasi të kryhet testamenti i tyre dhe pasi të lahet borxhi. Atyre (grave) ju takon një e katërta nga ajo që lini ju, nëse nuk keni fëmijë, por nëse keni fëmijë, atyre ju takon një e teta nga ajo që leni pas kryjes së testamentit që keni përcaktuar ose borxhit. Në qoftë se (i vdekuri) është mashkull ose femër, e trashëgohet nga ndonjë i largët (pse s'ka as prindër as fëmijë) po ka një vëlla ose një motër (nga nëna), atëherë secilit prej tyre u takon një e gjashta, e në qoftëse se janë më shumë (se një vëlla ose se një motër) ata janë pjesëmarrës të barabartë në të tretën (e tërë pasurisë), pas testamentit të porositur ose borxhit, e duke mos dëmtuar (trashëguesit) Ky përcaktim është porositur prej Allahut. Allahu është i gjithëdijshëm, jo i ngutshëm.” (Nisa, 12)

لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ
وَلَدٌ فَلَكُمْ الرَّبْعُ مِمَّا تَرَكَنَّ مِنْ
بَعْدِ وَصِيَّةِ يُوَصِّينَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ
وَلَهُنَّ الرَّبْعُ مِمَّا تَرَكَتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ
لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ
الْثُّمْنُ مِمَّا تَرَكَتُمْ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةِ
تُوصُونَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَإِنْ كَانَ
رَجُلٌ يُورِثُ كِلَالَةً أَوْ امْرَأَةٌ وَلَهُ
أَخٌ أَوْ أُخْتٌ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا
السُّدُسُ فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ
فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثَّلْثِ مِنْ بَعْدِ
وَصِيَّةِ يُوَصَّى بِهَا أَوْ دَيْنٍ غَيْرِ
مُضَارٍّ وَصِيَّةً مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَلِيمٌ.

KUSH E TRASHËGON PASURINË E ATIJ QË NUK KA AS PRINDËR E AS FËMIJË?

“Kërkojnë përgjigjen tënde. Thuaju, “Allahu ju përgjigjet në çështjen e “kelale-s” (ai që nuk ka prindër as fëmijë që e trashëgojnë) Nëse vdes një njeri që nuk ka fëmijë, por ka motër, atëherë asaj (motrës) i takon gjysma e pasurisë së lënë. Ai (vëllau) trashëgon tërë atë (që le motra) nëse ajo nuk ka fëmijë. Në qoftë se ato janë dy (motra që trashëgojnë), atyre dyjave u takojnë dy të tretat që lë ai. Në qoftë se janë vëllezër dhe të përzier burra dhe gra, atëherë mashkullit i takon hise dy fish më shumë se sa femrës. Allahu ju sqaron, ashtu që të mos humbni. Allahu di për çdo send.” (Nisa, 176)

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي
الْكَلَالَةِ إِنَّ أَمْرًا هَلَكَ لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ
وَلَهُ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ
يَرِثُهَا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتَا
اِثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلُثَانِ مِمَّا تَرَكَ وَإِنْ
كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً فَلِلذَكَرِ
مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَيَيْنِ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ أَنْ
تَضِلُّوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ.

FËMIJËT E ADOPTUAR

“Allahu nuk krijoi dy zemra në gjoksin e asnjë njeriu e as nuk ua bëri gratë tuaja, prej të cilave largoheni me dhihar nëna tuaja, (duke e krahasuar shpinën e gruas me atë të nënës), e as nuk ua bëri djem tuaj të adoptuarit tuaj (fëmijët e tjetërkujt që i adoptoni si të juaj) Këto janë vetëm thënie tuaja që i shqiptoni me gojët tuaja, e Allahu e thotë atë që është realitet, dhe Ai udhëzon në rrugën e drejtë.” (Ahzab, 4)

“Ju thirrni (mbështetni) ata në etërit e vërtetë të tyre, kjo është më e drejtë tek Allahu, e nëse nuk ua dini (nuk dini se kush janë) etërit e tyre, atëherë ata janë vëllezërit tuaj dhe të afërmit tuaj në fé. Nuk është ndonjë mëkat juaji ajo për çka keni gabuar, por (është mëkat) ajo që zemrat tuaja e bëjnë qëllimisht, po Allahu është që falë, është mëshirues.” (Ahzab, 5)

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ وَمَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمْ اللَّائِي تُظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ذَلِكَمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ وَاللَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ.

ادْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ فَإِنْ لَمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَاِخْوَانِكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا.

KAPITULLI X

CILI ËSHTË DËNIMI I MERITUAR PËR VJEDHJE, MBYTJE DHE PROSTITUCION (ZINA)?

DËNIMI PËR VJEDHJE

“Vjedhësit dhe vjedhëses prejua-
ni duart, si shpagim i veprës që
bënë, (kjo masë është) dënim nga
Allahu. Allahu është i fuqishëm,
ligjdhënës i urtë.” (Maide, 38)

وَالسَّارِقِ وَالسَّارِقَةَ فَاقْتَعُوا
أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنَ
اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ.

A PRANOHET PENDIMI I VJEDHËSIT?

“E kush pendohet pas punës së
keqe (vjedhjes) dhe përmirëso-
het, s’ka dyshim, Allahu ia pra-
non pendimin, Allahu është që
falë shumë, është mëshirues.”
(Maide, 39)

فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ
فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ.

“A nuk di se Allahu është Ai
që sundimi i qiejve dhe i tokës
është vetëm i Tij, andaj Ai
dënon atë që do dhe e falë atë që
do. Allahu është i plotfuqishëm
për çdo gjë.” (Maide, 40)

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ
يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

KUR LEJOHET DHE KUR NUK LEJOHET JURIDIKISHT MBYTJA E NJERIUT?

“...mos e mbytni njeriun sepse mbytjen e tij e ndaloj Allahu, përpos kur është me vend. Këto janë porositë e Tij, kështu që të mendoni thellë.” (En’am, 151)

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ
إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ.

“Dhe mos e mbytni njeriun që Allahu e ka ndaluar (mbytjen e tij), përveç me drejtësi (që e kërkon sheriati) E kush mbytet pa të drejtë (pa faj), kujdestarit të tij Ne i kemi dhënë të drejtë (të kërkojë drejtësinë), e ai të mos e kalojë kufirin në mbytje derisa ai është i ndihmuar (prej Zotit).” (Isra, 33)

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا
بِالْحَقِّ وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ
جَعَلْنَا لَوْلِيهِ سُلْطَانًا فَلَا يُسْرِفُ فِي
الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا.

DËNIMI PËR MBYTJE (VRASJE)?

“Asnjë besimtari nuk i është i lejuar të mbyset besimtarin tjetër, përpos gabimisht. E kush e mbytet gabimisht një besimtar, ai është i obliguar ta lirojë një rob besimtar dhe shpagimin (e gjakut) t’ia dorëzojë familjes së tij, përpos në qoftë se ia falin (familja gjakun) Në qoftë se ai (i

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا
خَطَأً وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَأً فَتَحْرِيرُ
رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ
إِلَّا أَنْ يَصَدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ
عَدُوٍّ لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ

mbyturi gabimisht) është besimtarë, por i takon popullit që është armik i juaji, atëherë është obligim vetëm lirimi i një robi besimtar. Në qoftëse se ai (i mbyturi) është nga ai popull që keni marrveshjen me të, atëherë është obligim shpagmi i (gjakut) që i dorëzohet familjes së tij dhe lirimi i një robi besimtar. E kush nuk ka mundësi (të lirojë një rob), le të agjëroj dy muaj rresht, si pendim (i pranuar) ndaj Allahut. Allahu është më i dijsلمي, ligdhënësi më i drejtë.” (Nisa, 92)
 “Kush e mbytë një besimtar me qëllim, dënimi i tij është xhehenimi, në të cilin do të jetë përgjithmonë. Allahu është i hidhëruar ndaj tij, e ka mallkuar dhe i ka përgaditur dënim të madh.” (Nisa, 93)

مُؤْمِنَةٍ وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ
 وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ فَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَى
 أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ لَمْ
 يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً
 مِنَ اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا .

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمَّدًا فَجَزَاؤُهُ
 جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ
 عَلَيْهِ وَلَعْنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا .

CILA ËSHTË DISPOZITA E ZINASË?

“Dhe mos iu afroni imoralitetit (zinasë), sepse vërtet ai është vepër e shëmtuar dhe është një rruge shumë e keqe.” (Isra, 32)

وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنَا إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً
 وَسَاءَ سَبِيلًا .

DËNIMI PËR ATË QË BËN PROSTITUCION (ZINA), SI DHE PËR ATË QË BËN SHPIFJE PËR GRATË E NDERSHME?

“(Kjo është) Kaptinë të cilën Ne e shpallëm dhe Ne e bëmë detyrim të domosdoshëm (zbatimin e dispozitave që theksohen në të) dhe Ne parashtriam në të argumente të qarta në mënyrë që të merrni mësim.” (Nur, 1)

سُورَةٌ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ.

“(dispozitë obliguese është që) Laviren dhe lavirin t’i rrahni, secilin prej tyre me nga njëqind të rëna, dhe në zbatimin e dispozitave të Allahut mos u tregoni zemërbutë ndaj atyre dyve, nëse jeni që besoni Allahut dhe botës tjetër. E gjatë zbatimit të ndëshkimit ndaj tyre, le të jenë të pranishëm një numër besimtarësh.” (Nur, 2)

الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِئَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَيْشِهَدْ عَذَابَهُمَا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ.

“Edhe ata të cilët bëjnë shpifje për gratë e ndershme dhe nuk sjellin katër dëshmitarë, t’i rrahni ata me nga tetëdhjetë të rëna dhe atyre mos ua pranoni dëshminë më kurrë. Të tillët janë të pabesueshëm.” (Nur, 4)

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ.

“Me përjashtim të atyre që më

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن بَعْدِ ذَلِكَ

vonë pendohen dhe përmirësohen, vërtet Allahu është që shumë falë e mëshiron.” (Nur, 5)

وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ.

ÇFARË DËSHMIE NEVOJITET NË QOFTË SE BURRI SHPIF PËR GRUAN E TIJ SE AJO KA BËRË IMORALITET?

“Ndërsa ata të cilët shpifin për gra të veta dhe nuk kanë dëshmitar tjetër pos vetes, dëshmimi i çdonjërit prej tyre është, të betohen katër herë në Allahun se e thonë të vërtetën.” (Nur, 6)

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ.

“E pesta (herë e betimit) është, Mallkimi i Allahut qoftë mbi të nëse ai gënjen.” (Nur, 7)

وَالْخَامِسَةُ أَنَّ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ.

SI MUND TË LIROHET NGA DËNIMI GRUAJA E SHPIFUR? ÇFARË ËSHTË POROSIA KUR’ANORE?

“E nga ajo (gruaja e shpifur) largohet dënimi, nëse katër herë betohet në Allahun se ai (shpifësi) gënjen.” (Nur, 8)

وَيَذَرُهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ.

“E pesta herë e betimit të jetë që ta godisë hidhërimi i Allahut,

وَالْخَامِسَةَ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا

atë (gruan) nëse shpifja ka qenë e vërtetë.” (Nur, 9)

“Dhe sikur të mos ishin dhurata dhe mëshira e Allahut ndaj jush (ju do të mbarojshit) Pa dyshim Allahu pranon pendimin, është i gjithëdijshëm.” (Nur, 10)

إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ.

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ

وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ.

HISTORIK I SHKURTËR RRETH XHAMISË EL-HIDAJE TË ZVICRËS

Në mars të vitit 1992, në katin gjysëmpërdhese të një ndërtese të madhe në qendër të qytetit St. Gallen, të Zvicrës, u inicua themelimi i një Qendre Islame, respektivisht, një mesxhid Shqiptaro-Boshnjak, i cili pas njëmbëdhjetë viteve të plota, emërtohet me emrin El-Hidaje. Rruga e cila te shpiente nga qendra e qytetit të St. Gallen-it, në alpet e Appenzell-it, quhej Gältenwilerstrasse. Ishte gjenerata e parë të cilës i mungonin shumë gjëra që i kishin lënë në vendlindje dhe mendohej në çdo hap të krijoj oaza, në të cilat xhemati do të ndihej sikur të ishte në vendin amë. Kjo gjeneratë, e cila përfshinte këta burra me zemra të përmaslluara për familjen, shoqërinë dhe vendlindjen, e mbi të gjitha, të përmalluar për t'i vënë ballin në sexhde Krijuesit të Gjithësisë, me në fund e realizuan qëllimin e tyre dhe e morën hapin për ta hapur faltoren në St. Gallen. Hap i matur dhe mjaft i guximshëm, të cilin e ndermorën në dorë vëllëzërit tanë, ku me pas filluan të ballafaqoheshin me sistemin e Qeverisë Zvicerane, që deri në atë kohë numëronte disa xhami dhe mesxhide, të cilat numroheshin në gishta dhe së fundi ngeleshin disa gishta të lirë. Kryetar u zgjodh vëllau me emrin Ferid nga Bosnja, kurse nënkryetar Memedali Bajrami nga Gostivari, të cilët me menquri dhe maturi formuan themelin e xhamisë në baza të një Bashkësie Islame dhe jo Shoqatë, sikurse janë shumë xhami të tjera deri më sot, ngase e kishin më të lehtë për t'i ftuar imamët në shërbim të xhamisë dhe xhematit të mergatës.

Pavarësimi i xhematit shqiptarë

Nuk kaloj shumë kohë dhe këto dy komunitete; komuniteti shqiptaret dhe ai boshnjak, ndahen nga njëra tjetra, ndarje e cila rezultoi në pavarësimin e shqiptarëve, duke i mbetur në objektin (faltoren) e vjetër. Gjithashtu, vlen të përmendet se shqiptarët menjëherë bashkësinë e tyre fetare, e emërtuan Bashkësia Islame e St. Gallen-it. Sot, xhamia El-Hidaje në Winkeln të Saint Gallen-it, i ngjan një Qendre Islame për faktin se ajo plotëson të gjitha kushtet për organizimin e jetës fetare; posedon faltoren për meshkuj, në të cilën mund të falen më shumë se 300 xhematlinj, gjithashtu edhe faltoren për gra, e cila është rregulluar në një stil shumë të bukur. Xhamia posedon sallën e mësimbesimit, banesën e Imamit, kafiterinë, në të cilën shpesh shtrohen iftare dhe syfyre, manifestime me rastin e lidhjeve martesore (niqahit), gjithashtu ajo është e hapur edhe për të pame, me fjalë tjera, xhamia nuk është vetëm për kryerjen e riteve fetare, por ajo mbulon edhe fushat e tjera të mërgates shqiptare. Xhemati është aktiv dhe i kushtojnë kujdes të veçant mbajtjes se pastërtisë brenda dhe jashtë xhamisë

**“DUAJA JONË E FUNDIT ËSHTË FALËNDERIMI I
TAKON VETËM ALLAHUT, KRIJUESIT TE
BOTËVE”**

PËRMBAJTJA

FJALA E PËRKTHYESIT	5
NJERËZIT E DASHUR TË ALLAHUT.....	8
NJERËZIT E URRYER PREJ ALLAHUT.....	11
SI DUHET TË SILLET MYSLIMANI ME PRINDËRIT E TIJ?.....	14
DETYRIMET NDA PRINDËRVE - KOHA E NDËRPRERJES SË GJIDHËNIES.....	15
RASTET NË TË CILAT PRINDËRIT NUK MERITOJNË TË RESPEKTOHEN!	15
ÇFARË THOSHIN IDHUJTARËT KUR THIRRESHIN NË BESIMIN E VËRTETË? .	16
SI DUHET TA JETOJË MYSLIMANI JETËN E KËSAJ BOTE?	18
KUJT DUHET T'I MBËSHTETEN BESIMTARËT?	18
KUJT DUHET T'I KENË FRIKË MYSLIMANËT?	19
KË DUHET NDIHMUAR MYSLIMANI?	19
CILËN RRUGË DUHET NDJEKUR MYSLIMANI?.....	19
KË DUHET TA FALËNDEROJË MYSLIMANI?.....	19
KË DUHET TA RESPEKTOJË MYSLIMANI?	20
NË CILAT GJËRA MYSLIMANËT DUHET TË NDIHMOHEN MES VETE?	20
NË CILAT GJËRA MYSLIMANËT NUK DUHET TA NDIHMOJNË NJERI-TJETRIN?	20
NË ÇKA DUHET TË MBËSHTETET MYSLIMANI?.....	21
GRUPI I MYSLIMANËVE QE THËRRET NË ATË QE ËSHTË E DOBISHME DHE NDALON NGA AJO QË ËSHTË E DËMSHME	21
PËRSE MYSLIMANËT JANË NJERËZIT MË TË DOBISHËM (TË ZGJEDHUR)?	22
SI DUHET TË VEPROJË BESIMTARI NË MËNYRË QE T'I SHPËTOJË DËNIMIT TË ALLAHUT?.....	22
ATA QË POSEDOJNË SJELLJE TË MIRA.....	23
PËRSE MYSLIMANËT JANË POPULLI (UMMETI) MË I DALLUAR?	23
KUSH BËN JETË TË MIRË NË KËTË BOTË ?	23
KUSH DËSHIRON TA TRASHËGOJË TOKËN?.....	24
KUJT I TAKON SUNDIMI NË TOKË?.....	24
ÇFARË DO TË NDODHË NËSE IA KTHENI SHPINËN ALLAHUT TË MADHËRISHËM?	24
A LEJOHET QË MYSLIMANI TA SHTREMBËROJË FYTYRËN PREJ NJERËZVE ? ..	25
A LEJOHET QË MYSLIMANI TË SILLET ME ARROGANCË DHE MENDJEMADHËSI?.....	25
SI DUHET TË ECË MYSLIMANI?	26
SI DUHET TË FLASË MYSLIMANI?	26
PËR ATA TË CILËT OPENDOJNË DHE PËRQESHIN.....	26
PËR ATA TË CILËT TALLIN DHE PËRQESHIN.....	26
PËR ATA TË CILËT E ETIKETOJNË NJËRI-TJETRIN ME NOFKA (LLAGAPE) TË SHËMTUARA.....	27
PËR ATA TË CILËT E PERGJOJNË DHE SPIUNOJNË NJËRI-TJETRIN	27
KUR LEJOHET QË MYSLIMANI TË FLASË PARA MASËS ME SHPREHJE TË KËQJJA?	28
A LEJOHET QË MYSLIMANI TË SHTROJË PYETJE PA PASUR NEVOJË?	28
KUR ËSHTË E LEJUAR DHE KUR E NDALUAR BISEDË E FSHEHTË?	28
PËRSE BESIMTARI DUHET TË LARGOHET NGA DYSHIMET?	29

ÇFARË DO TË NDODHË ME ATA QË I FYEJNË BESIMTARËT DHE BESIMTARËT?	29
CILI ËSHTË REZULTATI I ATIJ QË GABIMIN E VETVETES IA MVESHË TË PAFAJSHMIT?	30
RUAJTJA E BESIMTARIT NGA MEKATËT PUBLIKE DHE ATO TË FSHEHTA?	30
SI DUHET TË VEPROJË BESIMTARI KUR TË KALOJË PRANË TË KEQËS?	30
SI DUHET TË SILLET BESIMTARI ME TË PADITURIN - INJORANTIN?	31
SI DUHET TË VEPROJMË NDAJ INJORANTËVE (XHAHILËVE) KUR ATA NA DREJTOHEN ME FJALË?	31
A LEJOHET QË MYSLIMANI TË NDËRHJË NË GJËRA PËR TË CILAT NUK KA NJOHURI?	31
ÇKA DUHET TË BËJË BESIMTARI KUR E DEGJON NDONJË LAJM?	32
SI DUHET TË SILLEMI ME ATA QË NA OFROJNË PAQE?	32
ÇKA DUHET TË VEPROJË MYSLIMANI KUR DËGJON SE FJALËT E ALLAHUT MOHOHEN DHE ME TO BËHET SHAKA?	33
MORALI DHE SJELLJET E MIRA NË TUBIMET E MYSLIMANËVE (MEXHLISE) ...	33
CILA ËSHTË METODOLOGJIA E THIRRJES NË ISLAM?	34
CILA ËSHTË PËRSHËNDETJA ISLAME?	34
CILA ËSHTË PËRGJIGJA E PËRSHËNDETJES ISLAME?	34
PËRMENDJA E SHPREHJES “NE DASHTË ALLAHU” (INSHALLAH).....	35
SI DUHET TË SILLET MYSLIMANI ME TË PADREJTIN, TË KEQIN - ZULLUMQARIN?	35
SHPËRBLIMI I KEQBËRËSVE (ATYRE QË BËJNË VEPRA TË SHËMTUARA)?	36
A LEJOHET KOPRRACIA NË ISLAM?	37
A LEJOHET SHPENZIMI I PASURISË PA MASË?	37
KUSH JANË MASTRAFHXHINJTË (ATA QË SHPENZOJNË PA MASË)?	38
ÇFARË DUHET TË BËJMË NËSE NUK KEMI MUNDËSI T’U NDIHMOJMË NEVOJTARËVE?	38
A LEJOHET RYSHFETI NË ISLAM (NGRËNIA E PASURISË NË MËNYRË TË PADREJTË)?	39
ÇFARË NDIHME DUHET TË OFROJË MYSLIMANI?	39
A LEJOHET PËR MYSLIMANIN PIRJA E ALKOOLIT, BIXHOZI, KUMARI?	39
PËRMBUSHJA E PREMTIMEVE?	40
CILI ËSHTË DËNIMI PËR ATË QË I THEJNË ZOTIMET?	41
ZOTIMI DHE SHPAGIMI PËR TË	42
SI DUHET TË DËSHMOJË MYSLIMANI DHE SI DUHET TA ZBATOJË LIGJIN ?	42
SI DUHET TË SILLET MYSLIMANI ME TË DREJTËT - BESNIKËT?	44
A LEJOHET MBROJTJA E TRADHTARËVE NGA ANA E MYSLIMANËVE?	44
KUSH JANË TË NDËRUARIT E TË DY BOTËVE?	44
DREJTËSIA	46
SI DUHET TË GJYKOJNË MYSLIMANËT MES VETE?	46
SI DUHET GJYKUAR NË MES NJERËZVE (JOMYSLIMANË)?	46
ÇKA JANË MYSLIMANËT MES VETE DHE SI DUHET VEPRUAR NËSE ATA E LUFTOJNË NJËRI-TJETRIN?	47
SI DUHET TË VEPROJMË KUR DY GRUPE MYSLIMANËSH LUFTOJNË NDËRMJET VETE?	47
CILAT JANË PASOJAT E PËRÇARJËS SË MYSLIMANËVE MES VETE?	48
SI DUHET TË VEPROJMË ME ATA QË E PËRÇANË FENË DHE QË NDAHEN NË GUPE?	48
SI DUHET TË VEPROJË MYSLIMANI ME HIPOKRITËT - MUNAFIKËT?	49
SI DUHET VEPRUAR NË RASTET E MOSPAJTIMIT?	49

CILI ËSHTË SYNIMI I KRËJIMIT TË NJERËZIMIT TË NDARË NË POPUJ DHE FISE?	49
AMANETI	50
TRADHTIA ?	50
BORXHI - SI DUHET TË SILLET MYSLIMANI ME BORXHLIUN?	51
KAMATA (SHTIMI I PASURISË NË MËNYRË TË NDALUAR).....	51
CILI ËSHTË DALLIMI MES SHITBLERJËS DHE KAMATËS?.....	52
CILI ËSHTË DALLIMI MES KAMATËS DHE ZEQATIT DHE A LEJOHET TË JAPIM PASURI NGA KAMATA?	52
SI DUHET TË BËJMË TREGTI DHE ÇFARË KËRROHET NGA MYSLIMANI?	53
KUSH ËSHTË MYSLIMAN I VËRTETË DHE I DËVOTSHËM?	56
KUSH DO TË HYJË NË XHENET?	57
KUSH KONSIDËROHET PABESIMTAR (KAFIR)?.....	58
KUSH ËSHTË HIPOKRIT (MUNAFIK)?.....	58
SI DUHET TË SILLEMI ME JOMYSLIMANIN?.....	60
A I LEJOHET MYSLIMANIT QË TA URREJË JOMYSLIMANIN?	60
A LEJOHET T'I BËJMË SHOK ALLAHUT?.....	60
CILA ËSHTË HUMBJA MË E MADHE?.....	61
CILI ËSHTË MËKATI QË NUK FALET?	61
A LEJOHET FYERJA E IDHUJTARËVE TË CILËT ADHUROJNË ZOTA TJERË POS ALLAHUT?.....	62
A LEJOHET QË MYSLIMANI T'IA GRABISË TRASHËGMINË JOMYSLIMANIT?..	62
A LEJOHET QË MYSLIMANËT TË ANOJNË KAH PAQJA ME JOMYSLIMANËT? ..	62
A DUHET MYSLIMANËT TË LIDHIN MARRËVESHJE ME JOBESIMTARËT ?.....	63
A LEJOHET STREHIMI I IDHUJTARËVE?	63
ÇKA DUHET TË BËJË MYSLIMANI NË RAST SE PABESIMTARI E FYEN.....	64
ÇKA DUHET TË BËJË MYSLIMANI NË RAST SE PABESIMTARI E FYEN ME FJALË TË NDYTA?.....	64
ÇKA DUHET TË BËJË MYSLIMANI NË RAST SE PABESIMTARI I NDËRPRET LIDHJET ME TË (MYSLIMANIN) ?	64
SI DUHET TË SILLET MYSLIMANI ME KUNDËRSHTARIN E TIJ KUR ATA DISKUTOJNË PËR ÇËSHTJE FETARE?.....	65
SI DUHET TË BISEDËOJMË ME ARMIQTË E ISLAMIT?.....	65
SI DUHET TË POLEMIZOJMË ME ITHTARËT E LIBRIT?.....	65
ÇKA DUHET VEPRUAR MË ITHTARËT E LIBRIT (MIZORËT)?.....	66
A LEJOHET QË MYSLIMANI T'I NËNSHTROHET JOBESIMTARIT?	66
CILI ËSHTË SHPËRBLIMI PËR ATA QË E NDIHMOJNË FENË E ALLAHUT TË MADHËRISHËM?	67
ÇFARË KUPTOJMË ME TREGTI ISLAME?.....	67
SI DUHET TË SILLEMI NDAJ BONJAKUT (JETIMIT)?	70
CILAT JANË LIDHJET NDËRMJET MYSLIMANËVE DHE JETIMËVE?	70
SI DUHET VEPRUAR ME PASURINË E BONJAKËVE (JETIMËVE)?	70
SI DUHET VEPRUAR ME PASURINË E JETIMËVE TË PAJJEKUR (MENDJELEHTËVE)?	71
ÇFARË I PRETË ATA QË E HANË PASURINË E JETIMËVE?	72
DETYRIMET E MYSLIMANIT NDAJ TË PAAFTIT (FEMJËVE JETIMË)?	72
CILAT JANË SHKAQET E HUMBJES DHE POSHTËRIMIT TË MYSLIMANËVE? ...	74
A ËSHTË DEÇJENERIMI I MYSLIMANËVE DHE DEGRADIMI I TYRE ARGUMENT SE ALLAHU BËN PADREJTËSI NDAJ TYRE (MYSLIMANËVE)?.....	76
SI MUND TA MBROJNË MYSLIMANËT VETËN E TYRE NGA POSHTËRIMI I ALLAHUT?.....	78

KU GJENDEN FJALËT E URTËSISË DHE UDHËZIMIT QË TA SHPIEJNË NJERIUN NË RRUGËN E DREJTË?.....	80
RRUGA DREJT DEVOTSHMËRISË.....	87
KUR DETYROHET MYSLIMANI ME PASTRIM (GUSËL)?.....	87
NAMAZI – FALJA E NAMAZEVE DITORE.....	88
PSE FALEMI?.....	88
SI DUHET TË VISHEMI PËR NAMAZ?.....	89
A ËSHTË E RËNDËSISHME PËRPIKËRIA E FALJES SË NAMAZEVE NË KOHËN E TYRE?	89
CILAT JANË KOHËT E NAMAZEVE?.....	89
A DUHET TA NDËRPRESË MYSLIMANI SHITBLERJET (BIZNESIN) GJATË NAMAZIT TË XHUMASË?.....	90
A MUND TË RIFILLOJË BIZNESI (SHITBLERJA) PAS FALJES SË NAMAZIT TË XHUMASË?	90
SI DUHET TË FALEMI, DUKE E CUR APO DUKE KALËRUAR?.....	91
KUR MUND TË BËHET SHKURTIMI I NAMAZIT?	91
KUR MUND TË FALET NAMAZI ME ARMË NË KRAH?	92
CILA LUTJE (DUA) PRANOHET NGA ALLAHU I MADHËRISHEM?.....	92
AGJËRIMI?	93
LIDHJET E NDËRSJELLA NDËRMJET ÇIFTIT; GRUAJA ËSHTË PREHJE PËR BURRIN DHE BURRI ËSHTË PREHJE PËR GRUAN?	94
KUJT I LEJOHET AGJËRIMI I MUAJIT TË RAMAZANIT EDHE PASI AI TË KETË KALUAR?.....	94
HAXHI (VIZITA E SHTËPISË SË SHENJTË – QABES).....	96
KUSH ËSHTË I DETYRUAR TA KRYEJË HAXHIN?.....	96
FURNIZIMI PËR HAXH?.....	96
CILI ËSHTË QËLLIMI KRYESOR I KURBANIT, MISHIT DHE GJAKUT?.....	96
SI DUHET TË JAPË MYSLIMANI LËMOSHË DHE DERI NË ÇFARË SHTRIRJE?	98
PËRCAKTIMI I LËMOSHËS	98
SI DUHET TË SILLEMI NDAJ LYPËSIT?.....	98
A LEJOHET QË MYSLIMANI TË KRENOHET DHE TË OFENDOJË PËR LËMOSHËN E DHËNË?.....	99
ÇKA DUHET TË JAPË MYSLIMANI NË RRUGËN E ALLAHUT TË MADHËRISHËM?	99
A DUHET QË DHËNIA E LËMOSHËS TË REALIZOHET HAPTAZI APO FSHEHURAZI?	99
CILA LËMOSHË KONSIDEROHËT E PRANUAR?.....	100
A MUND TË REALIZOHET BAMIRËSIA EDHE NË RASTE TË VËSHTRIA?.....	100
SI VEPROJNË TË PASURIT (TË CILËT QËNDROJNË MIRË EKONOMIKISHT)?..	101
KË E KANË SHOK ATA TË CILËT PASURINË E TYRE E JAPIN PËR SY E FAQE?	102
CILA ËSHTË DOBIA E DHËNIES SË LËMOSHËS (SADAKASË)?	102
A LEJOHET QË I PASURI TË SHMANGET NGA BAMIRËSIA NDAJ TË AFËRMVE, TË VARFËRVE, SI DHE NDAJ REFUÇJATËVE (MUHAXHIRËVE)?	103
ÇKA ËSHTË E LEJUAR (HALLALL) DHE ÇKA ËSHTË E NDALUAR (HARAM) PËR MYSLIMANIN QË TA HAJË?.....	105
KUR I LEJOHET MYSLIMANIT TA HAJË TË NDALUARËN (HARAMIN)?.....	105
A LEJOHET QË MYSLIMANI T’I NDALOJË USHQIMET QË ALLAHU I KA LEJUAR PËR NJERËZIMIN?.....	106
GJUETIA	107
KUR KONSIDEROHET GJUETIA E NDALUAR (HARAM)?.....	107

A LEJOHET PËR MYSLIMANËT NGRËNIA E USHQIMEVE NGA ITHTARËT E LIBRIT (EHLUL KITABI)?.....	108
NGA CILAT SHTEPI U LEJOHET MYSLIMANËVE NGRËNIA E USHQIMIT?.....	108
PARALAJMËRIMI (TERHEQJA E VËREJTJES)	109
SI MUND TË ARRIJMË PASURI, FURNIZIM (RISK), NDERË DHE RESPEKT?	111
CILI ËSHTË REZULTATI I ATIJ QË PUNON DHE DERDH MUND?.....	111
KUSH JEP PASURI (KUSH E PASURON NJERËZIMIN)?.....	111
NDARJA E RISKUT - FURNIZIMIT?.....	111
DHËNIA E URTËSISË DHE E GRADAVE TË LARTA.....	112
KUSH ËSHTË SHKAKTAR I TË MIRAVE DHE I TË KËQJAVE?.....	113
ME KË U LEJOHET MYSLIMANËVE TE MARTOHEN?	115
A LEJOHET PËR MYSLIMANIN MARTESA ME IDHUJTAREN SI DHE A LEJOHET PËR MYSLIMANEN MARTESA ME IDHUJTARIN (POLITEISTIN)?	115
A LEJOHET PËR MYSLIMANËT MARTESA ME GRATË E NDERSHME TË ITHTARËVE TË LIBRIT (ATYRE QE U ËSHTË DHËNË LIBRI PARA NESH)?	116
ME CILAT GRA LEJOHET DHE NDALOHET MARTESA?	116
KUJTI I LEJOHET MARTESA ME ROBËRESHËN DHE KUR?	118
A ËSHTË E LEJUAR MARTESA (NIQAHU) ME GRATË E NDERSHME BONJAKE?	119
A LEJOHET MARTESA ME VEJUSHAT (TË DIVORCUARAT) NË MËNYRË TE FSHEHTË?	119
MARRËDHËNIET E NDRËSJELLA NË MES BURRIT DHE GRUAS?.....	121
PËRSE BURRI ËSHTË ME I NGRITUR SE SA GRUAJA?.....	121
SI TË SILLEMI NDAJ GRUAS E CILA SHFAQ KRYELARTËSI?.....	121
A KANË BURRAT MË SHUMË PËRPARËSI SE GRATË?	121
A JANË TË DREJTAT E BARABARTA NË MES BURRIT DHE GRUAS?	122
A KA DALLIM NË MES TË MASHKULLIT DHE FEMRËS PËR SA I PËRKET VEPRAVE DHE PUNËVE QE ATA I PUNOJNË?	122
A JANË TË BARABARTË GRATË DHE BURRAT PËR SA I PËRKET HISES SË FITUAR?	122
CILI ËSHTË DËNIMI I TYRE NËSE BËJNË IMORALITET (ZINA)?.....	123
A LEJOHET TRASHËGIMI I GRAVE NË MËNYRË TË DHUNSHME?	123
SI DUHET VEPRUAR NËSE MYSLIMANI E URREN GRUAN E TIJ?	124
SI DUHET VEPRUAR ME GRUAN E PARË PASI QË E KEMI MARTUAR TË DYTËN?	124
SI DUHET TË SILLEMI MES GRAVE (NË RAST SE I KEMI KATËR GRA)?	124
PËRKUFIZIMI I POLIGAMISË?	125
ÇFARË DUHET TË VEPROJMË NE RAST SE MES BURRIT DHE GRUAS LINDIN PËRÇARJE?.....	127
SI DUHET VEPRUAR KUR GRUAJA I KA FRIKË LARGIMIT TË BURRIT APO FTOHJES SË TIJ NDAJ SAJ?	127
ÇFARË DUHET TË BËJMË NËSE BURRI DHE GRUAJA NUK KANË HARMONI (NUK PAJTOHEN)?.....	128
NDËSHKIMI I MERITUAR PËR ATA QË I AKUZOJNË GRATË E NDERSHME? ..	128
SHKURORËZIMI – DIVORCI	129
SI DUHET VEPRUAR NË QOFTË SE BURRI ËSHTË BETUAR SE DO TË LARGOHET NGA GRUAJA E TIJ?	129
SA ËSHTË AFATI I PRITJES PËR GRATË E SHKURORËZUARA;	129
A LEJOHET QE ATO TË MARTOHEN MENJËHERË?	129

A LEJOHET QE GRUAJA E SHKURORËZUAR TE RIMARTOHET ME TË NJËJTIN BURRË?	130
CILA ËSHTË DISPOZITA E DIVORCIT (SHKURORËZIMIT) TË DYTË?	130
SI DUHET VEPRUAR MYSLIMANI ME GRUAN E TIJ PASI TA KETË LËSHUAR ATË PËR HERË TE TRETË?	130
A LEJOHET QE PAS DIVORCIT PËRFUNDIMTAR (PËR HERË TË TRETË), BURRI T'IA MARRË GRUAS SË TIJ ATË QE IA KA DHURUAR MË PARË?	132
A LEJOHET QË GRUAS SË SHKURORËZUAR T'I MERRET DIÇKA ME DHUNË?	132
CILA ËSHTË DISPOZITA E ALLAHUT TË MADHËRISHEM KUR GRUAJA ËSHTË E SHKURORËZUAR PËR HERË TË TRETË?	133
A LEJOHET QË GRUAJA E SHKURORËZUAR TË PARANDALOHET NGA MARTESA E SËRISHME?	133
SA ËSHTË KOHA E GJIDHËNIES?	134
SI DUHET VEPRUAR MYSLIMANI ME GRUAN E TIJ TË SHKURORËZUAR PO QE SE AJO ËSHTË DUKE U KUJDESUR PËR FËMIJËN E TYRE?	134
PRITJA – IDDETI?	135
ÇKA NËNKUPTOJMË ME FJALËN KURSIV DHE SA ËSHTË KOHËZGJATJA E SAJ?	135
A LEJOHET MARTESA ME TË VEJËN PARA SE TË KETË MBARUAR KOHA E CAKTUAR E PRITJES – (IDDETI)?	135
SI LLOGARITET PRITJA (IDDETI)?	136
A LEJOHET NXJERRJA E GRUAS SË SHKURORËZUAR NGA SHTËPIA E ISH-BURRIT GJATË KOHËS SË CAKTUAR (IDDETI)?	136
ÇFARË DUHET VEPRUAR ME GRATË PASI TA KENË MBARUAR AFATIN E TYRE TË CAKTUAR - "IDDETI"?	137
SI LLOGARITET PRITJA (IDDETI) PËR GRATË E SHTYRA NË MOSHË?	137
KU DUHET T'I MBAJMË GRATË E SHKURORËZUARA GJATË PRITJES SË (IDDETI); SI TË SILLEMI NDAJ TYRE; ÇFARË TË BËJMË PO QE SE JANË SHTATZËNA?	138
SHPENZIMI I GJIDHËNIES?	139
DHURATA E KURORËS (MEHRJ)	139
CILAT JANË TË DREJTAT NDAJ GRUAS SË SHKURORËZUAR E CILA NUK KA PASUR FARE KONTAKTE ME BURRIN E SAJ DHE E CILA NUK KA PRANUAR NDONJË DHURATË (MEHËR)?	139
SHUMA QË I ËSHTË PREMTUAR GRUAS PARA SE TË KETË KONTAKTE ME BURRIN; SA DUHET T'I DHUROJMË NË KËTË RAST?	140
PAGESA E DHURATËS SË KURORËS?	140
ÇKA ËSHTË DHIHARI DHE CILI ËSHTË DËNIMI SI PASOJË E TIJ?	141
CILAT JANË POROSITË KUR'ANORE PËR HYRJEN NË SHTËPITË E HUAJA?	144
MBULESA (HIXHABI)	144
SI DUHET TË ECË MOTRA MYSLIMANE?	145
CILAT KOHË KONSIDEROHEN VETMI (DIÇKA PRIVATE) DHE KUR DUHET KËRKUAR LEJE PËR TË HYRË NË SHTËPI?	146
A DUHET TË KËRKOJNË LEJE PËR HYRJE EDHE FËMIJËT E MOSHËS MADHORE?	146
LEHTËSIMI PËR GRATË E MOSHUARA; CILI ËSHTË AI?	147
A ËSHTË OBLIGATIVE MBULESA PËR GRATË?	147
KUSH JANË TË SHFRENUARIT?	147
CILAT JANË RREGULLAT MBI TESTAMENTIN?	150
SI DUHET LËNË TRASHËGIMIA?	150

KUSH E TRASHËGON PASURINË E TË VDEKURVE?.....	150
SI VEPROHET ME TË VARFËRIT KUR JANË TË PRANISHËM NË PJESËTIMIN E PASURISË?	151
TRASHËGIMIA E TË VDEKURIT	152
SI DUHET TË NDAHET PASURIA E TË VDEKURIT?.....	152
KUSH E TRASHËGON PASURINË E ATIJ QË NUK KA AS PRINDËR E AS FËMIJË?	154
FËMIJËT E ADOPTUAR.....	155
CILI ËSHTË DËNIMI I MERITUAR PËR VJEDHJE, MBYTJE DHE PROSTITUCION (ZINA)?.....	157
DËNIMI PËR VJEDHJE.....	157
A PRANOHET PENDIMI I VJEDHËSIT?.....	157
KUR LEJOHET DHE KUR NUK LEJOHET JURIDIKISHT MBYTJA E NJERIUT? ...	158
DËNIMI PËR MBYTJE (VRASJE)?	158
CILA ËSHTË DISPOZITA E ZINASË?	159
DËNIMI PËR ATË QË BËN PROSTITUCION (ZINA), SI DHE PËR ATË QË BËN SHPIFJE PËR GRATË E NDERSHME?	160
ÇFARË DËSHMIE NEVOJITET NË QOFTË SE BURRI SHPIF PËR GRUAN E TIJ SE AJO KA BËRË IMORALITET?	161
SI MUND TË LIROHET NGA DËNIMI GRUAJA E SHPIFUR? ÇFARË ËSHTË POROSIA KUR'ANORE?	161
HISTORIK I SHKURTËR RRETH XHAMISË EL-HIDAJE TË ZVICRES	163